

**VENDIM**  
**Nr. 513, datë 4.9.2018**

**PËR MIRATIMIN E RREGULLORES “PËR KUSHTET DHE PROCEDURAT E DHËNIES  
DHE AUTORIZIMIT TË DISA KATEGORIVE TË NDIHMËS SHTETËRORE”<sup>1</sup>**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të neneve 8/1, pika 2, 10, 11, pika 3, 12, pika 2, 13/1, pika 3, dhe 14, pika 3, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar, me propozimin e ministrit të Financave dhe Ekonomisë, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Miratimin e rregullore “Për kushtet dhe procedurat e dhënies dhe autorizimit të disa kategorive të ndihmës shtetërore”, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij vendimi dhe është pjesë përbërëse e tij.

2. Ngarkohen Ministria e Financave dhe Ekonomisë, Komisioni i Ndihmës Shtetërore dhe dhënësit e ndihmës, sipas përcaktimit në ligjin nr. 9374, datë 21.4.2005, “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar, për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI  
**Edi Rama**

**RREGULLORE**  
**PËR KUSHTET DHE PROCEDURAT E DHËNIES DHE AUTORIZIMIT TË DISA  
KATEGORIVE TË NDIHMËS SHTETËRORE**

KREU I  
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1  
**Qëllimi**

Kjo rregullore përcakton kushtet, kriteret, intensitetin dhe procedurën për dhënien dhe autorizimin e disa kategorive të ndihmës shtetërore.

Neni 2  
**Fusha e zbatimit**

1. Kjo rregullore zbatohet për kategoritë e mëposhtme të ndihmës shtetërore:
  - a) Ndihma për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme (në vijim “NVM”);
  - b) Ndihma për punësimin e punëkërkuesve të papunë, në vështirësi dhe me aftësi të kufizuara;
  - c) Ndihma për trajnim;
  - ç) Ndihma për kërkim, zhvillim dhe inovacion;
  - d) Ndihma për mbrojtjen e mjedisit;
  - dh) Ndihma rajonale.
2. Kjo rregullore nuk zbatohet, për:
  - a) Ndihmën për aktivitetet që kanë të bëjnë me eksportin, e cila mund të jetë e lidhur drejtpërdrejt me sasitë që eksportohen, ngritjen dhe funksionimin e një rrjeti shpërndarës ose kosto të tjera aktuale të lidhura me aktivitetin eksportues;
  - b) Ndihmën e kushtëzuar me përdorimin e produkteve vendëse kundrejt atyre të importuara;
  - c) Ndihmën e dhënë për sektorin e peshkimit dhe të produkteve të peshkut, me përjashtim të rasteve kur ndihma në këtë sektor jepet për trajnim, aksesin e ndërmarrjeve të vogla në financime, fushën e kërkimit dhe zhvillimit dhe inovacionit për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme apo për punonjësit në kushte të pafavorshme dhe të atyre me aftësi të kufizuara;
  - ç) Ndihmën e dhënë për sektorin e prodhimeve bujqësore, me përjashtim të kompensimit për kostot shtesë, përveç atyre të transportit në rajonet e thella, siç përcaktohet në nenin 44, pika 1, shkronja “b”, ndihmën për këshillim në favor të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, ndihmën për riskun financiar, ndihmën për kërkim, zhvillim dhe inovacion të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, ndihmën për mbrojtjen e mjedisit, për trajnim dhe ndihmë për punonjësit në kushte të pafavorshme dhe të atyre me aftësi të kufizuara;

---

<sup>1</sup> Ky vendim është përafshuar pjesërisht me rregulloren e Komisionit Evropian nr. 651/2014, datë 17 qershor 2014, “Deklarimi i disa kategorive të ndihmës, në përputhje me tregun e brendshëm, në zbatim të neneve 107 dhe 108 të Traktatit”, numër Celex 32014R0651, Fletore Zyrtare OJL 187, 26.6.2014, faqe 1–78.

d) Ndhimën e dhënë për sektorin e përpunimit dhe marketingut të produkteve bujqësore, në rastet e mëposhtme:

i. aty ku shumat e ndihmës përcaktohet në bazë të çmimit ose të sasisë së produkteve të tilla të blera nga prodhues kryesorë ose të hedhura në treg nga sipërmarrësit e interesuar;

ii. aty ku ndihma është e kushtëzuar t'u transferohet pjesërisht ose tërësisht prodhuesve kryesorë;

dh) Ndhimën për ndërmarrjet në vështirësi.

### Neni 3

#### Përkufizime

Në kuptimin e kësaj rregulloreje, termit e mëposhtëm kanë këtë kuptim:

1. Termit “ndërmarrje”, “ndërmarrje të vogla e të mesme”, “skemë e ndihmës shtetërore” dhe “ndihmë individuale” kanë të njëjtin kuptim me atë të përcaktuar në nenin 3 të ligjit për ndihmën shtetërore.

2. “Punëkërkuar i papunë nga grupe të veçanta të disavantazhuara” është çdo person, i cili:

a) Nuk ka qenë në punë të rregullt të paguar për 6 muajt e mëparshëm;

b) Çdo person mes moshës 15 e 24 vjeç ose që ka dy vjet që ka mbaruar arsimin pa shkëputje nga puna dhe që nuk ka pasur një punë të parë të rregullt dhe të paguar;

c) Çdo person që është një anëtar i një minoriteti etnik brenda vendit dhe që kërkon zhvillimin e aftësive të tij/saj ligjore, trajnim profesional ose përvojë pune për të përmirësuar shpresat e tij për të filluar një punë të qëndrueshme;

ç) Çdo person që dëshiron të hyjë ose të rihyjë në punë, që ka qenë pa punë dhe që nuk ka qenë duke u arsimuar për dy vitet e fundit, veçanërisht çdo person që lë punën për shkak të vështirësive, për të përballuar edhe punën, edhe familjen;

d) Çdo person që jeton si beqar i rritur e që ka në ngarkim një ose më shumë persona;

dh) Çdo person që nuk ka kryer arsimin e mesëm ose ekuivalentin e tij, që nuk ka një punë ose që ka humbur punën e tij/saj apo brenda dy vjetëve pas përfundimit të arsimit të rregullt dhe nuk ka marrë një pagë të rregullt;

e) Çdo person më i madh se 50 vjeç.

3. “Punëkërkuar i papunë me aftësi të kufizuara” është çdo person, i cili njihet si i tillë në bazë të legjislacionit shqiptar në fuqi ose ka një dëmtim fizik, mendor e psikologjik serioz.

4. “Shpenzime të detyrueshme në nivel territorial” janë detyrime të ngarkuara nga një autoritet, që u ofron ndihmë përfituesve, për të shpenzuar një shumë minimale dhe/ose të ndërmarrin një nivel minimal të aktivitetit të prodhimit në një territor të caktuar.

5. “Llogaritja e ndihmës për projektet e mëdha të investimit” është shumë maksimale e ndihmës së lejuar për një projekt të madh investimi e përlllogaritur sipas formulës së mëposhtme: shumë maksimale e ndihmës =  $R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C)$ , ku: “R” është shumë maksimale e ndihmës së zbatueshme në zonën në fjalë, në hartën rajonale të miratuar nga Komisioni i Ndhmës Shtetërore dhe që hyn në fuqi në datën e dhënies së ndihmës, duke përjashtuar intensitetin e ndihmës së shtuar për NVM-në; “A” është shumë fillestare prej 50 milionë eurosh e kostove të pranueshme; “B” është pjesa e kostove të pranueshme ndërmjet 50 e 100 milionë eurove; dhe “C” është pjesa e kostove të pranueshme mbi 100 milionë euro.

6. “Paradhënie” është një hua për një projekt, e cila jepet në një ose më shumë këste dhe kushti për rimbursimin e shumës varet nga përfundimi i projektit.

7. “Ekuivalenti bruto i grantit” është shumë e ndihmës që do t'i ishte siguruar përfituesit në formën e një granti, para zbritjes së taksave ose detyrimeve të tjera.

8. “Zona më pak të populluara” janë ato zona, të cilat janë njohur nga Komisioni i Ndhmës Shtetërore në vendimet individuale mbi hartat rajonale të ndihmës shtetërore në fuqi, në kohën e dhënies së ndihmës.

9. “Projekt i madh investimi” është investimi fillestar me kosto të pranueshme, që i tejkalon 50 milionë euro, të përlllogaritura në bazë të çmimeve dhe kursit të këmbimit të datës së dhënies së ndihmës.

10. “Asete të prekshme” janë asetet, si: toka, ndërtesat, impiantet, makineritë dhe pajisjet.

11. “Normë e kthimit” është norma e pritshme e kthimit, ekuivalente me një normë skontimi të korriguar me nivelin e riskut, e cila reflekton nivelin e riskut të lidhur me një projekt, si edhe natyrën e nivelin e kapitalit që investitorët privatë planifikojnë të investojnë.

12. “Financim total” është shumë e përgjithshme e investimit për një ndërmarrje ose projekt të pranueshëm, duke përjashtuar të gjitha investimet private të siguruara sipas kushteve të tregut dhe jashtë masës përkatëse të ndihmës shtetërore.

13. “Ndhimë rajonale për investim” është ndihimë rajonale e dhënë për një investim fillestar ose për

një investim fillestar në favor të një aktiviteti të ri ekonomik.

14. “Ndhimja rajonale operacionale” është ndihma që ka për qëllim të reduktojë shpenzimet aktuale të një ndërmarrjeje, e cila nuk ka të bëjë me një investim fillestar. Kjo përfshin kategoritë e kostove si ato të personelit, materialeve, shërbimeve të kontraktuara, energjisë, mirëmbajtjes, qirasë, administratës, por jo detyrimet e zhvlerësimit dhe kostot e financimit nëse këto kanë qenë të përfshira në kostot e pranueshme në kohën e dhënies së ndihmës së investimit.

15. “Investim fillestar” është:

a) Një investim në asete të prekshme dhe jo të prekshme të lidhura me themelimin e një ndërmarrjeje të re, shtrirjen e kapacitetit të një ndërmarrjeje ekzistuese, shumëllojshmërinë e prodhimit të një ndërmarrjeje drejt produkteve, të cilat nuk kanë qenë të prodhuara më parë në një ndërmarrje ose një ndryshim themelor në procesin e përgjithshëm të prodhimit të një ndërmarrjeje ekzistuese; ose

b) Blerja e aseteve që i përkasin një ndërmarrjeje, e cila është mbyllur ose do të mbyllet nëse nuk do të ishte blerë dhe që është blerë nga një investitor që nuk ka lidhje me shitësin. Nuk përfshihet në këtë përkufizim blerja e aksioneve të një ndërmarrjeje.

16. “Investim fillestar në favor të një aktiviteti të ri ekonomik” është:

a) Një investim në asete të prekshme dhe jo të prekshme, që lidhen me themelimin e një ndërmarrjeje ose me diversifikimin e aktivitetit të një ndërmarrjeje, me kusht që aktiviteti i ri të mos jetë i njëjtë ose i ngjashëm me aktivitetin e mëparshëm të ndërmarrjes;

b) Blerja e aseteve, që i përkasin një ndërmarrjeje, e cila është mbyllur ose do të mbyllet nëse nuk do të ishte blerë, dhe që është blerë nga një investitor, i cili nuk ka lidhje me shitësin, me kusht që aktiviteti i ri që kryhet, duke përdorur asetet e blera, të mos jetë i njëjtë ose i ngjashëm me aktivitetin e kryer në ndërmarrje përpara blerjes.

17. “Zona të asistuar” janë zonat e përcaktuara në hartën rajonale të ndihmës shtetërore e miratuar nga Komisioni i Ndhmës Shtetërore.

18. “Data e dhënies së ndihmës” është data kur e drejta ligjore për të marrë ndihmë i akordohet përfituesit, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

19. “Zona të pranueshme për ndihmën operacionale” janë zona të largëta ose zona më pak të populluara, siç përcaktohet në hartën rajonale në fuqi të ndihmës së miratuar nga Komisioni i Ndhmës Shtetërore.

20. “Punësim i lidhur drejtpërdrejt me projektin e investimit” është punësimi, i cili ka të bëjë me aktivitetin e lidhur me investimin, përfshirë krijimin e vendeve të punës, si rrjedhojë e rritjes së shfrytëzimit të kapacitetit të krijuar nga investimi.

21. “Bashkëpunimi organizativ” është zhvillimi i strategjive të përbashkëta të biznesit ose i strukturave të menaxhimit, sigurimi i shërbimeve të përbashkëta ose shërbimeve që lehtësojnë bashkëpunimin, kryerjen e aktiviteteve të koordinuara, si p.sh.: për qëllime kërkimore ose marketingu, mbështetja për rrjetet dhe grupet, përmirësimi i aksesit dhe komunikimit, përdorimi i mjeteve të përbashkëta për të nxitur sipërmarrjen dhe tregtinë me NVM-në.

22. “Shërbime këshillimi në fushën e bashkëpunimit” përfshijnë këshillime, mbështetje dhe trajnime për të nxitur shkëmbimin e njohurive e përvojave dhe për rritjen e bashkëpunimit.

23. “Shërbime mbështetëse në fushën e bashkëpunimit” është sigurimi i hapësirave të zyrës, faqeve të internetit, bazës së të dhënave, bibliotekave, studimeve të tregut, manualeve, dokumenteve të raporteve dhe modeleve të tyre.

24. “Investitor i pavarur privat” është një investitor privat, i cili nuk është bashkaksionar i ndërmarrjes së pranueshme ku ai investon, përfshirë *business angels*, financues privat, dhe institucionet financuese, pavarësisht nga pronësia, deri në atë masë sa të mbajnë përgjegjësinë e plotë të rrezikut për sa u përket investimeve të tyre. Pas themelimit të një ndërmarrjeje të re, investitorët privatë, përfshirë edhe financuesit, konsiderohen si të pavarur nga ajo ndërmarrje.

25. “Shitja e parë tregtare” është shitja e parë që kryhet nga një ndërmarrje në një treg produktesh ose shërbimesh, me përjashtim të shitjeve të kufizuara për të testuar tregun.

26. “Ndërmarrje e vogël dhe e mesme e palistuar” është një NVM, e cila nuk është e regjistruar në regjistrin zyrtar të një burse, me përjashtim të sistemeve alternative tregtare.

27. “Investim pasues” është një investim shtesë për riskun financiar në një ndërmarrje të një ose më shumë serive investuese në lidhje me rrezikun financiar.

28. “Kapital zëvendësues” është blerja e aksioneve ekzistuese në një ndërmarrje nga një investitor ose aksionar i mëparshëm.

29. “Ndërmarrje novatore” është një ndërmarrje:

a) E cila mund të demonstrojë, bazuar në një vlerësim të kryer nga një ekspert i jashtëm, se në një të

ardhme të afërt do të zhvillojë produkte, shërbime ose metoda të reja ose kryesisht të përmirësuara në krahasim me teknologjinë e fjalës së fundit në industrinë e saj dhe të cilat mbartin një rrezik të dështimit teknologjik apo industrial; ose

b) Kostot e kërkimit dhe zhvillimit të së cilës përfaqësojnë të paktën 10% të kostove totale operative, në të paktën një nga tre vjetët që i paraprin dhënies së ndihmës ose, në rast të një ndërmarrjeje fillestare pa të dhëna financiare, gjatë auditit aktual të vitit financiar, të certifikuar nga një auditues i jashtëm.

30. “Kapitali i vet” është e drejta e pronësisë në një ndërmarrje në formën e aksioneve të emetuara për investitorët.

31. “Pjesëmarrje në kapital”, instrumentet financiare për të cilat kthimi të mbajtësi është bazuar në fitim ose humbje të ndërmarrjes dhe që janë të pasiguruara në rast të performancës së dobët të ndërmarrjes.

32. “Kapitali privat” (i ndryshëm nga publik) është kapitali i vet apo pjesëmarrja në kapital, të cilat nuk janë të listuara në bursë, përfshirë kapitalin e riskut.

33. “Kapitali fillestar” është financimi për studimin, aksesin dhe zhvillimin e konceptit fillestar, që i paraprin fazës së krijimit të ndërmarrjes.

34. “Kapital për ngritjen”, financim i një ndërmarrjeje, e cila nuk ka shitur produktet apo shërbimet e saj në treg dhe nuk ka nxjerrë ende fitim për zhvillimin e produktit e marketingut fillestar.

35. “Strategji daljeje”, strategji për likuidimin e kapitalit të riskut apo fondit të kapitalit privat në përputhje me një plan, për të maksimizuar kthimin, përfshirë shitjen e biznesit, likuidimin, shlyerjet e aksioneve/kredive preferenciale, shitje të një investitor i kapitalit të riskut, shitje të një institucion financiar dhe shitje me ofertë publike, përfshirë ofertat publike fillestare.

36. “Organizatë e kërkimeve dhe përhapjes së njohurive” është një entitet (si universitetet ose institutet e kërkimit, agjencitë e transferimit të teknologjisë, ndërmjetësit novatorë, entitete bashkëpunuese virtuale ose fizike me orientim kërkimor), pavarësisht statusit të tij ligjor ose mënyrës së financimit, qëllimi kryesor i të cilit është të kryejë në mënyrë të pavarur kërkime themelore, industriale ose zhvillime eksperimentale ose të përhapë gjerësisht rezultatet e këtyre aktiviteteve me anë të mësimdhënies, publikimit ose transferimit të njohurive. Kur një entitet i tillë kryen, gjithashtu, edhe aktivitete ekonomike, atëherë financimi, kostot dhe të ardhurat nga këto aktivitete ekonomike duhet të llogariten veçmas. Ndërmarrjet, që ushtrojnë një ndikim vendimtar mbi një entitet të tillë, p.sh. në cilësinë e aksionarëve ose anëtarëve, nuk mund të gëzojnë akses preferencial për rezultatet e gjeneruara.

37. “Kërkim themelor” është një punë eksperimentale ose teorike e ndërmarrë kryesisht për të fituar njohuri të reja themelore bazë, rreth fenomeneve dhe fakteve të vëzhgueshme, pa ndonjë aplikim apo përdorim direkt tregtar në funksion.

38. “Kërkim industrial” është një kërkim i planifikuar ose një hetim kritik, që synon përvetësimin e njohurive ose aftësive, zhvillimin e produkteve të reja, metodave ose shërbimeve, ose realizimin e një përmirësimi domethënës të produkteve, metodave ose shërbimeve ekzistuese. Ky kërkim përfshin krijimin e komponentëve të sistemeve komplekse dhe mund të përfshijë ndërtimin e prototipave në një mjedis laboratorik ose në një mjedis të pajisur me ndërfaqe simuluese të sistemeve ekzistuese, gjithashtu edhe të produktet pilote eksperimentale, nëse kjo është e nevojshme për qëllime të kërkimit industrial e, veçanërisht, për vlefshmërinë e teknologjisë së përgjithshme.

39. “Zhvillim eksperimental” është përvetësimi, kombinimi, modelimi dhe përdorimi i njohurive ekzistuese dhe aftësive shkencore, teknologjike dhe komerciale ose i njohurive të tjera të përshtatshme dhe i aftësive, me qëllim zhvillimin ose përmirësimin e produkteve, metodave dhe shërbimeve të reja. Kjo mund të përfshijë gjithashtu edhe aktivitete që kanë për qëllim përkufizimin e koncepteve, planifikimin dhe dokumentimin e produkteve, metodave dhe shërbimeve të reja. Zhvillimi eksperimental mund të përfshijë prototipat, demonstrimin, produktet pilote, testimin dhe vlefshmërinë e produkteve, metodave ose shërbimeve të reja, në mjedise me kushte reale, ku objektivi kryesor është përmirësimi i mëtejshëm teknik i produkteve, metodave ose i shërbimeve të cilat nuk janë të përfunduara në thelb. Mund të përfshihet edhe zhvillimi i një prototipi ose produkti pilot të përdorshëm për synime tregtare, i cili është domosdoshmërisht produkt final tregtar dhe kostoja e prodhimit e të cilit është shumë e lartë vetëm për qëllime të demonstrimit dhe të vlefshmërisë. Zhvillimi eksperimental nuk përfshin ndryshimet periodike ose rutinë, që u bëhet produkteve ekzistuese, linjave të prodhimit, industrisë përpunuese, shërbimeve dhe operacioneve në proces, edhe nëse këto ndryshime mund të sjellin përmirësime.

40. “Kostot e personelit” janë kostot për kërkuesit, teknikët dhe stafin mbështetës të punësuar në projektet ose aktivitetet në fjalë.

41. “Kushte të barabarta” janë kushtet e transaksionit ndërmjet palëve kontraktuese, të cilat nuk ndryshojnë nga ato të përcaktuara mes ndërmarrjeve të pavarura dhe nuk përmbajnë ndonjë element të

marrëveshjeve të fshehta. Çdo transaksion që rezulton nga një procedurë e hapur, transparente dhe e paanshme konsiderohet të ketë plotësuar parimin e barazisë.

42. “Infrastrukturë për qëllime kërkimore” janë godinat, burimet dhe shërbimet përkatëse, të cilat janë përdorur nga komuniteti shkencor, për të kryer kërkime në fushat e tyre përkatëse dhe që mbulojnë instrumentet shkencore, burimet e bazuara në njohuri, si: koleksionet, arkivimin, ose informacionin e strukturuar shkencor, duke siguruar infrastrukturën bazë të teknologjisë së komunikimit dhe informacionit, si: rrjetin, informatikën, programet kompjuterike (*software*) dhe komunikimin ose çdo entitet tjetër të një natyre unike thelbësore për realizimin e kërkimit. Infrastruktura të tilla mund të jenë vendosur në një vend të vetëm ose të shpërndarë.

43. “Klastera inovacioni” janë strukturat ose grupet e organizuara të palëve të pavarura (si ndërmarrjet e sapokrijuara, të vogla, të mesme dhe të mëdha, gjithashtu edhe organizatat e kërkimit dhe shpërndarjes së informacionit, organizatat jofitimprurëse dhe aktorë të tjerë përkatës ekonomikë), të krijuar për të nxitur aktivitete të reja me anë të promovimit, ndarjen e pajisjeve, shkëmbimin e njohurive dhe ekspertizës, duke kontribuar në mënyrë të efektshme në transferimin e dijeve, rrjetit, shpërndarjes së informacionit dhe bashkëpunimit ndërmjet ndërmarrjeve dhe organizatave të tjera.

44. “Personel shumë i kualifikuar” është stafi i cili zotëron një diplomë të arsimit të lartë dhe që ka të paktën 5 vjet përvojë profesionale të përshtatshme, e cila mund të përfshijë edhe trajnimin në nivel doktorature.

45. “Shërbime këshilluese në fushën e inovacionit” janë shërbimet këshilluese, mbështetja dhe trajnimet në fushën e transferimit të njohurive, përvetësimit, mbrojtjes dhe shfrytëzimit të aseteve të paprekshme, përdorimi i standardeve dhe i rregulloreve të referuara.

46. “Shërbime për mbështetjen e inovacionit” është siguri i hapësirave të zyrës, baza e të dhënave, bibliotekat, studimi i tregut, laboratorët, sistemet e etiketimit të cilësisë, testimet dhe certifikimet për zhvillimin e produkteve, metodave dhe shërbimeve më efektive.

47. “Inovacion organizativ” është zbatimi i një metode të re organizative në praktikat e biznesit, organizimi i mjedisit të punës ose marrëdhënieve të jashtme të një ndërmarrjeje, duke përjashtuar ndryshimet, të cilat bazohen në metoda organizative tashmë në përdorim nga ndërmarrjet, ndryshimet në strategjitë e menaxhimit, bashkimet dhe blerjet, duke i dhënë fund përdorimit të një procesi, zëvendësimi i thjeshtë i kapitalit ose kohëzgjatja e tij, ndryshimet që rrjedhin kryesisht nga ndryshimet në çmimet e faktorëve të prodhimit, kërkesave të konsumatorëve, lokalizimit, ndryshimeve të tjera periodike, sezonale dhe ciklike dhe nga ndryshimet në tregtimin e produkteve të reja ose të përmirësuara në mënyrë të konsiderueshme.

48. “Procesi i inovacionit” është zbatimi i një metode të re ose të përmirësuar në mënyrë të konsiderueshme, të prodhimit dhe shpërndarjes (përfshirë ndryshime të rëndësishme në teknikë, pajisje ose *software*), duke përjashtuar ndryshimet apo përmirësimet e vogla, rritjet në kapacitetin e prodhimit dhe shërbimit nëpërmjet shtimit të sistemeve prodhuese ose logjistike, të cilat janë shumë të ngjashme me ato që janë tashmë në përdorim, duke i dhënë fund përdorimit të një procesi, zëvendësimi i thjeshtë i kapitalit ose kohëzgjatja e tij, ndryshimet që rrjedhin kryesisht nga ndryshimet në çmimet e faktorëve të prodhimeve, kërkesave të konsumatorëve, lokalizimit, ndryshimeve të tjera periodike, sezonale dhe ciklike dhe nga ndryshimet në tregtimin e produkteve të reja ose të përmirësuara në mënyrë të konsiderueshme.

49. “Transferim i përkohshëm” është punësimi i përkohshëm i stafit nga një përfitues ku të punësuarit gëzojnë të drejtën të kthehen te punëdhënësi i mëparshëm.

50. “Përgjegjësitë e balancimit” janë përgjegjësitë për mungesën e balancimit (në lidhje me devijimet ndërmjet prodhimit, konsumimit dhe transaksioneve tregtare) të një pjesëmarrësi tregtar ose përfaqësuesit të tij të zgjedhur, referuar si “Palë përgjegjëse për balancimin” brenda një periudhe të caktuar, referuar si “Periudha për zgjidhjen e mungesës së balancimit”.

51. Termat “energji nga burime të rinovueshme”, “burime të energjisë së rinovueshme”, “biokarburantet”, “biomasë”, “fondi për eficiencën e energjisë” dhe “menaxheri i fondit për eficiencën e energjisë” kanë të njëjtin kuptim me atë të përcaktuar në legjislacionin në fuqi për burimet e energjisë së rinovueshme dhe eficiencës së energjisë.

52. Termat “mbrojtja e mjedisit”, “vend i ndotur”, “parimi “ndotësi paguan””, “ripërdorimi”, “përgatitje për ripërdorimin” dhe “riciklimi” kanë të njëjtin kuptim me atë të përcaktuar në legjislacionin në fuqi në fushën e mjedisit.

## KREU II KUSHTE TË PËRGJITHSHME

Neni 4

### Kufijtë e lejuar

1. Rregullat e përcaktuara në këtë rregullore zbatohen për ndihmën shtetërore që nuk tejkalojnë kufijtë e mëposhtëm:

a) 100 milionë euro për kostot e pranueshme për ndihmën rajonale për investim, të përlogaritura sipas mekanizmit të parashikuar në këtë rregullore.

b) 7,5 milionë euro për ndërmarrje dhe projektin e investimit për ndihmën e investimeve për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme.

c) 2 milionë euro për çdo ndërmarrje dhe projekt për ndihmën për këshillimin në favor të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme;

ç) 2 milionë euro për çdo ndërmarrje, çdo vit, për ndihmën për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme për pjesëmarrje në panaire;

d) 15 milionë euro për çdo ndërmarrje të pranueshme për ndihmën për riskun financiar;

dh) ndihmën për ndërmarrjet e sapokrijuara: shumat e përcaktuara për çdo ndërmarrje në nenin 17(3), (4) dhe (5);

e) Ndihmën për kërkim dhe zhvillim:

i. nëse projekti është kryesisht kërkim themelor, 40 milionë euro për çdo ndërmarrje dhe për projekt; në këtë rast, kushti konsiderohet i plotësuar kur më shumë se gjysma e kostove të pranueshme të projektit përfshin aktivitete që i përkasin kategorisë së kërkimeve themelore;

ii. nëse projekti është kryesisht kërkim industrial, 20 milionë euro për çdo ndërmarrje, për projekt; në këtë rast, kushti konsiderohet i plotësuar kur më shumë se gjysma e kostove të pranueshme të projektit përfshin aktivitete që i përkasin kategorisë së kërkimit industrial ose brenda aktiviteteve të kërkimit industrial dhe kërkimit themelor të marra së bashku;

iii. nëse projekti është kryesisht zhvillim eksperimental, 15 milionë euro për çdo ndërmarrje, për projekt; në këtë rast, kushti konsiderohet i plotësuar kur më shumë se gjysma e kostove të pranueshme të projektit përfshin aktivitete që i përkasin kategorisë së zhvillimit eksperimental;

iv. nëse ndihma për projektet e kërkimit dhe zhvillimit është dhënë në formën e parapagimeve të shlyeshme, e cila, në mungesë të një metodologjie të pranueshme për të përlogaritur ekuivalentin bruto të grantit, është e shprehur si përqindje e kostove të pranueshme dhe masa siguron se në rast të një rezultati të suksesshëm të projektit, e përcaktuar në bazë të një hipoteze të arsyeshme dhe të matur, parapagesa do të rishlyhet sipas një norme interesi, e cila të jetë të paktën e barabartë me normën e zbritjes në zbatim në kohën e dhurimit të grantit, shumat e referuara në nënndarjet (i) deri në (iv) do të rriten me 50%;

ë) 20 milionë euro për infrastrukturë për ndihmën për investimet në studimin e infrastrukturës;

f) 7,5 milionë euro për çdo njësi për ndihmën për klasterat;

g) 5 milionë euro për çdo ndërmarrje ose projekt për ndihmën novatore për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme;

gj) 2 milionë euro për çdo projekt të trajnimit për ndihmën për trajnim;

h) 5 milionë euro për çdo ndërmarrje, për çdo vit për ndihmën për punësimin e punëkërkuesve të papunë në vështirësi;

i) 10 milionë euro për çdo ndërmarrje, për çdo vit për ndihmën për punësimin e punëkërkuesve të papunë me aftësi të kufizuara në formën e subvencionit të pagës;

j) 10 milionë euro për çdo ndërmarrje, për çdo vit për ndihmën për kompensimin e kostove shtesë për punonjësit me aftësi të kufizuara;

k) 15 milionë euro për çdo ndërmarrje, për çdo projekt investues për mbrojtjen e mjedisit, duke përfshirë ndihmën e investimeve për rehabilitimin e zonave të ndotura dhe ndihma për rrjetin shpërndarës;

l) 20 milionë euro për çdo ndërmarrje, për çdo projekt investimi për ndihmën e investimeve për pastrimin e zonave të ndotura;

ll) 15 milionë euro për çdo ndërmarrje për projekt për ndihmën operationale për prodhimin e energjisë elektrike nga burime të rinovueshme. Kur ndihma jepet në bazë të një procesi konkurrues tenderimi sipas nenit 30, 150 milionë euro për çdo vit, duke marrë parasysh buxhetin e kombinuar e të gjitha skemave që i përkasin nenit 30;

m) 50 milionë euro për çdo ndërmarrje, për çdo projekt investues për ndihmën për investime në

infrastrukturën energetike.

2. Kufijtë e përcaktuar në pikën 1 të këtij neni duhet të respektohen duke mos i ndarë skemat e ndihmës ose projektet e ndihmës shtetërore në mënyrë artificiale.

3. Në rastet e ndihmës apo skemave të ndihmës shtetërore që tejkalojnë kufijtë e parashikuar në këtë dispozitë, Komisioni i Ndhmës Shtetërore autorizon, rast pas rasti, dhënien e ndihmës në përputhje me kushtet dhe kriteret e parashikuara në këtë rregullore, si dhe në metodologjinë e miratuar me udhëzim të Komisionit të Ndhmës Shtetërore.

#### Neni 5

### Transparenca e ndihmës

1. Ndihma është transparente kur ekuivalenti bruto i grantit (EBG) mund të llogaritet me saktësi përpara dhënies së ndihmës, duke vlerësuar paraprakisht konkurrencën në tregun përkatës, në përputhje me kërkesat dhe parimet e parashtruara në këtë rregullore.

2. Kategoritë e mëposhtme të ndihmës konsiderohen transparente:

- a) Ndihma e dhënë në formën e granteve dhe të subvencionit;
- b) Ndihma në formë borxhi ose kredie, nëse ekuivalenti bruto i grantit është llogaritur mbi bazën e normës së interesit që zbatohet në kohën e dhënies së grantit;
- c) Ndihma në formën e garancisë, nëse:
  - i. përfituesi i ndihmës nuk përmbush kushtet për nisjen e një procedure falimentimi sipas legjislacionit në fuqi; dhe
  - ii. garancia nuk kalon 80% të kredisë që garanton dhe pjesa e garantuar e kredisë nuk kalon shumën prej 522 500 000 (pesëqind e njëzet e dy milionë e pesëqind mijë) lekësh;
- ç) Ndihma në formën e lehtësirave fiskale, nëse kufiri i zbatueshëm për ndihmën në këtë rregullore nuk tejkalohet;
- d) Ndihma në formën e paradhënies, në rast se shuma e parapaguar nuk tejkalon intensitetin maksimal të lejuar për kategorinë përkatëse ose nëse para zbatimit të masës, metodologjia e llogaritjes së ekuivalentit bruto të grantit të paradhënies është pranuar pasi i është njoftuar strukturës përgjegjëse për kontrollin e ndihmës shtetërore. Në rast se vlera e ndihmës është shprehur në formën e intensitetit të ndihmës, shuma totale e paradhënies, e shprehur si një përqindje e kostove të pranueshme, nuk duhet të kalojë intensitetin e ndihmës së zbatuar për kategorinë përkatëse.

#### Neni 6

### Efekti nxitës

1. Kjo rregullore zbatohet vetëm për ndihmën shtetërore që ka efekt nxitës.

2. Ndihma konsiderohet të ketë efekt nxitës nëse përfituesi ka dorëzuar një aplikim me shkrim për ndihmën shtetërore pranë dhënësit të ndihmës shtetërore, para fillimit të punimeve të projektit ose aktivitetit. Aplikimi për këtë ndihmë duhet të përfshijë të paktën informacionin e mëposhtëm:

- a) Emrin dhe madhësinë e ndërmarrjes;
- b) Përshkrimin e projektit, përfshirë datat e fillimit e përfundimit të tij;
- c) Vendndodhjen e projektit;
- ç) Listën e kostove të projektit;
- d) Llojin e ndihmës (grant, hua, garanci, paradhënie ose në formë tjetër) dhe shumën e fondit publik që nevojitet për projektin.

3. Ndihma “*ad hoc*” që u jepet ndërmarrjeve të mëdha konsiderohet të ketë efekt nxitës, kur, përveç plotësimit të kushteve të përcaktuara në pikën 2, dhënësi i ndihmës, pas verifikimit të dokumentacionit të përgatitur nga përfituesi, para dhënies së ndihmës, arrin të provojë se ndihma sjell një ose më shumë nga rezultatet e mëposhtme:

- a) Në rastin e ndihmës rajonale për investim, në mungesë të dhënies së ndihmës, projekti nuk mund të zbatohet ose nuk mund t'i sjellë mjaftueshëm përfitime përfituesit;
- b) Në të gjitha rastet e tjera:
  - shtim faktik/konkret të qëllimit të projektit/aktivitetit si rezultat i ndihmës; ose
  - shtim faktik/konkret të të gjithë shumës totale të shpenzuar nga përfituesi për projektin/aktivitetin për shkak të ndihmës; ose
  - përshpejtim i përfundimit të punimeve të projektit/aktivitetit në fjalë.

4. Kushtet e pikave 2 e 3 nuk zbatohen për masat fiskale. Ndihma në formën e lehtësirave fiskale konsiderohet se ka efekt nxitës, nëse plotësohen kushtet e mëposhtme:

a) Ndhimja shtetërore parashikon të drejtën për të përfituar ndihmë, kur plotësohen kriteret objektive dhe nuk lidhet me ushtrimin e mëtejshëm të diskrecionit të dhënësit të ndihmës; dhe

b) ndihma është miratuar dhe është në fuqi para se të kenë filluar punimet e projektit të subvencionuar ose të aktivitetit, përveç rastit të skemave fiskale të mëvonshme, ku aktiviteti ka qenë më herët i mbuluar nga skemat e ndihmës shtetërore në formën e përfitimeve fiskale.

5. Konsiderohen se kanë efekt nxitës, në kuptim të kësaj rregulloreje:

a) Ndhimja për punësimin e punëkërkuarve të papunë në vështirësi në formën e subvencionit të pagës, nëse plotësohen kushtet e parashikuara në nenin 18 të kësaj rregulloreje;

b) Ndhimja rajonale operationale, nëse plotësohen kushtet e përcaktuara në nenin 44 të rregullores.

#### Neni 7

### **Intensiteti i ndihmës dhe kostot e pranueshme**

1. Për qëllim të llogaritjes së intensitetit të ndihmës dhe kostove të pranueshme, të gjitha vlerat e përdorura, janë ato të llogaritura para zbritjes së taksave apo detyrimeve të tjera. Kostot e pranueshme shoqërohen me dokumente justifikuese, të cilat duhet të jenë të qarta, specifike dhe të përditësuara.

2. Kur ndihma është dhënë në një formë tjetër përveç grantit, shuma e ndihmës është ekuivalenti bruto i grantit.

3. Ndhimja e dhënë në disa këste zbritet nga shuma e vlerës së saj në momentin e dhënies së ndihmës. Kostot e pranueshme zbriten nga shuma e vlerës së tyre në momentin e dhënies së ndihmës. Norma e interesit e përdorur për qëllime të zbritjes nga shuma është ajo normë e zbritjes që është zbatuar në momentin e dhënies së ndihmës.

4. Kur ndihma është dhënë me anë të përfitimeve fiskale, zbritja e kësteve të ndihmës realizohet në bazë të normës së zbritjes, e zbatuar në kohën kur është realizuar përfitimi fiskal.

5. Ndhimja e dhënë në formën e paradhënies, në mungesë të një metodologjie të pranueshme për të llogaritur ekuivalentin bruto të grantit, shprehet si përqindje e kostove të pranueshme dhe masa parashikon që, në rast të përfundimit të suksesshëm të projektit, paradhënia shlyhet sipas një norme interesi që është të paktën e barabartë me normën e zbritjes së shumës që është zbatuar në momentin e dhënies së ndihmës. Intensiteti maksimal i ndihmës i përcaktuar në kreun III mund të rritet me 10 pikë përqindjeje.

6. Kur ndihma rajonale jepet në formën e paradhënies, intensiteti maksimal i ndihmës i përcaktuar në hartën rajonale të ndihmës në fuqi në momentin e dhënies së ndihmës nuk mund të rritet.

#### Neni 8

### **Mbledhja e ndihmës**

1. Për të përcaktuar nëse është respektuar kufiri i përcaktuar në nenin 4 dhe intensiteti maksimal i ndihmës, i parashikuar në kreun III të kësaj rregulloreje, merret në shqyrtim shuma totale e ndihmës shtetërore e dhënë në favor të aktivitetit, projektit ose ndërmarrjes.

2. Ndhimja në kosto të identifikueshme të pranueshme, sipas përcaktimeve të kësaj rregulloreje, mund të mbledhet me:

a) Çdo ndihmë tjetër shtetërore, për sa kohë që këto masa kanë të bëjnë me kosto të ndryshme të pranueshme të identifikueshme;

b) Çdo ndihmë tjetër shtetërore, në lidhje me të njëjtat kosto të pranueshme, të cilat mund të mbivendosen në mënyrë të pjesshme ose të plotë, vetëm nëse një mbledhje e tillë nuk e tejkalon intensitetin e ndihmës ose shumën e ndihmës më të lartë të zbatueshme për këtë ndihmë sipas kësaj rregulloreje.

3. Ndhimja shtetërore në këtë rregullore nuk mund të mbledhet me një ndihmë “*de minimis*” për sa u përket kostove të njëjta të pranueshme, nëse ajo tejkalon intensitetin e ndihmës të parashikuar në kreun III të kësaj rregulloreje.

4. Ndhimja në favor të punëkërkuarve të papunë me aftësi të kufizuara mund të mbledhet me një ndihmë tjetër të parashikuar në këtë rregullore, në lidhje me kostot e njëjta të pranueshme, edhe kur pas mbledhjes kalohet pragu i parashikuar në këtë rregullore, me kusht që intensiteti i ndihmës të mos kalojë 100% të kostove përkatëse përgjatë çdo periudhe në të cilën punëkërkuarët e papunë janë punësuar.

#### Neni 9

### **Monitorimi i ndihmës shtetërore**

1. Dhënësi i ndihmës shtetërore merr masa të publikojë në faqen zyrtare të internetit:

- a) Informacionin përmbledhës të referuar në formatin e standardizuar të përcaktuar në shtojcën I ose *link*-un e informacionit;
- b) Tekstin e plotë të çdo mase ndihme ose *link*-un e tekstit të plotë;
- c) Informacionin e referuar në shtojcën II për çdo dhënie të ndihmës individuale që i tejkalon 500 000 (pesëqind mijë) euro.

2. Informacioni i referuar në pikën 1(c) të këtij neni organizohet dhe bëhet i aksesueshëm në një mënyrë të standardizuar. Informacioni i referuar në pikën 1 publikohet brenda 6 (gjashtë) muajve nga data e dhënies së ndihmës ose për ndihmën në formën e përfitimit fiskal brenda 1 viti nga data e deklarimit të tatimeve dhe ruhet për të paktën 10 (dhjetë) vjet nga data e dhënies së ndihmës.

3. Komisioni i Ndhmës Shtetërore publikon në faqen e tij të internetit:

- a) Adresat elektronike të faqeve të internetit të dhënësve të ndihmës shtetërore të referuar në pikën 1 të këtij neni;
- b) Informacionin përmbledhës të skemës.

### KREU III KATEGORITË E NDIHMËS SHETËRORE

#### SEKSIONI I KUSHTET DHE PROCEDURAT E DHËNIES SË NDIHMËS PËR NDËRMARRJET E VOGLA DHE TË MESME

##### Neni 10

##### **Ndihma për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme**

1. Ndihma shtetërore për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme mund të lejohet sipas kategorive, si më poshtë vijon:

- a) Ndihmë për investime;
- b) Ndihmë për ndërmarrjet e vogla të sapokrijuara nga sipërmarrëset femra;
- c) Ndihmë për këshillim;
- ç) Ndihma për pjesëmarrje në panaire;
- d) Ndihma për riskun financiar;
- dh) Ndihma për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme të sapokrijuara.

2. Ndihma për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme nuk jepet për ndërmarrjet në sektorin e nxjerrjes së gypiryt ose ndërmarrjet në vështirësi.

##### Neni 11

##### **Ndihma për investime**

1. Ndihma për investime në favor të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme lejohet nga Komisioni i Ndhmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Kostot e pranueshme përfshijnë njëër nga/ose të dyja kostot e mëposhtme:

- a) Kostot e investimit në asete të prekshme dhe të paprekshme;
- b) Kostot e parashikuara të pagave në lidhje me punësimin e krijuar drejtpërsëdrejti nga projekti i investimit, të përlogaritura gjatë një periudhe dyvjeçare.

3. Një investim konsiderohet si kosto e pranueshme, me kusht që të jetë:

a) Një investim në asete të prekshme dhe/ose të paprekshme për ngritjen e një ndërmarrjeje të re apo zgjerimin e një ndërmarrjeje ekzistuese, për të diversifikuar prodhimin e një ndërmarrjeje me produkte të reja shtesë ose një ndryshim rrënjësor në procesin e përgjithshëm të prodhimit të një ndërmarrjeje ekzistuese; ose

b) Blerje e aseteve, që i përkasin një ndërmarrjeje, në rast se plotësohen kushtet e mëposhtme:

- i. ndërmarrja është mbyllur ose do të mbyllet nëse nuk do të ishte blerë;
- ii. asetet janë blerë nga një palë e tretë që nuk ka lidhje me blerësin;
- iii. transaksioni është kryer në përputhje me kushtet e tregut.

4. Kushti i parashikuar në pikën 3, shkronja “b”, nënndarja “ii”, të këtij neni, nuk zbatohet kur ndërmarrja e vogël kalon në pronësi të një anëtarit të familjes së pronarit të parë ose një punonjësi. Blerja e aksioneve/kuotave të një ndërmarrjeje nuk përbën investim.

5. Asetet e paprekshme duhet të plotësojnë të gjitha kushtet e mëposhtme:

- a) Të përdoren vetëm në ndërmarrjen që ka përfituar ndihmën;
- b) Të konsiderohen si asete të amortizueshme;
- c) Të blihen, në përputhje me kushtet e tregut, nga një palë e tretë, që nuk ka lidhje me blerësin;

- c) Të përfshihen në asetet e ndërmarrjes për të paktën tre vjet.
- 6. Vendet e punës të krijuara në mënyrë të drejtpërdrejtë nga projekti i investimit duhet të plotësojnë kushtet e mëposhtme:
  - a) Të krijohen brenda tre vjetëve nga koha e përfundimit të investimit;
  - b) Rritjen neto të numrit të punonjësve në ndërmarrjen në fjalë, në krahasim me mesataren e 12 muajve të mëparshëm;
  - c) Vendet e punës duhet të ruhen për një periudhë minimale trevjeçare nga data e plotësimit për herë të parë.
- 7. Intensiteti i ndihmës nuk duhet të tejkalojë:
  - a) 20% të kostove të pranueshme për ndërmarrjet e vogla;
  - b) 10% të kostove të pranueshme për ndërmarrjet e mesme.

#### Neni 12

### **Ndihmë për ndërmarrje të vogla të sapokrijuara nga sipërmarrëset femra**

1. Skemat e ndihmës shtetërore në favor të ndërmarrjeve të vogla të krijuara nga sipërmarrëse femra lejohen nga Komisioni i Ndihmës Shtetërore, nëse plotësojnë kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.
2. Përfitues të kësaj ndihme janë ndërmarrjet e vogla të sapokrijuara nga sipërmarrëset femra.
3. Shuma e ndihmës nuk duhet të kalojë 1 milion euro për çdo ndërmarrje. Shuma vjetore e ndihmës nuk duhet të kalojë 33% të kësaj shume.
4. Intensiteti i ndihmës nuk duhet të kalojë 15% të kostove të pranueshme të shkaktuara gjatë 5 viteve të para të krijimit të ndërmarrjes.
5. Kostot e pranueshme duhet të jenë kosto për shërbime ligjore, konsulencë dhe administrative, të lidhura drejtpërdrejt me krijimin e ndërmarrjeve të vogla, si edhe kostot e mëposhtme, për sa kohë që ato janë shkaktuar në 5 vitet e para të krijimit të ndërmarrjes:
  - a) Interesi mbi një financim të jashtëm dhe dividendët në kapitalin e vet të përdorur nuk e kalojnë normën e referencës;
  - b) Tarifat për marrjen me qira të ndërtesave/pajisjeve të prodhimit;
  - c) Energjia, uji, ngrohja, taksat (përveç TVSH-së dhe taksave mbi të ardhurat e biznesit) dhe shpenzimet administrative;
  - d) Amortizimi, tarifat për dhënien me qira të ndërtesave/pajisjeve të prodhimit, si dhe shpenzimet e pagave, me kusht që investimet themelore ose masat e krijimit të vendeve të punës dhe të rekrutimit të mos kenë përfutur nga ndihma të tjera;
  - e) Kujdesi për fëmijët dhe shpenzimet e kujdesit prindëror, duke përfshirë, kur është e zbatueshme, shpenzimet që lidhen me lejen prindërore.
6. Ndërmarrjet e vogla të kontrolluara nga aksionarët e ndërmarrjeve që janë mbyllur në 12 muajt e fundit nuk mund të përfitojnë nga ndihma sipas këtij neni, nëse ndërmarrjet në fjalë janë aktive në të njëjtin treg përkatës ose në tregjet e afërta.

#### Neni 13

### **Ndihma për këshillim në favor të NVM-së**

1. Ndihma për këshillim në favor të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme lejohet nga Komisioni i Ndihmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.
2. Intensiteti i ndihmës nuk tejkalon 50% të kostove të pranueshme.
3. Kostot e pranueshme janë ato të shërbimit të këshillimit të siguruara nga konsulentë të jashtëm.
4. Shërbimet përkatëse nuk duhet të jenë një aktivitet i vazhdueshëm ose periodik dhe as nuk duhet të jenë të lidhura me kostot e zakonshme operationale të ndërmarrjes, si shërbimet e rregullta për këshillim tatimor, ligjor ose promovuese.

#### Neni 14

### **Ndihma për pjesëmarrje në panaire**

1. Ndihma për pjesëmarrjen në panaire për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme lejohet nga Komisioni i Ndihmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.
2. Kostot e pranueshme duhet të jenë kostot për qiranë, ngritjen dhe organizmin e stendave për pjesëmarrjen e një ndërmarrjeje në një panair apo ekspozitë të caktuar.
3. Intensiteti i ndihmës nuk duhet të tejkalojë 50% të kostove të pranueshme.

**Ndihma për riskun financiar**

1. Ndihma për riskun financiar për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme lejohet nga Komisioni i Ndhmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Ndihma shtetërore në formën e riskut financiar mund t'u jepet vetëm ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, në formën e skemave të ndihmës shtetërore, me qëllim eliminimin e defekteve të tregut në tregjet e kapitalit financiar.

3. Ndihma shtetërore në formën e riskut financiar nuk mund t'u jepet ndërmarrjeve në vështirësi ose ndërmarrjeve në sektorin e qymyrit dhe çelikut.

4. Ndërmarrje përfituese janë ato ndërmarrje, të cilat, në kohën e investimit fillestar për financimin e riskut, janë NVM të peregjistruara dhe plotësojnë të paktën një nga kushtet e mëposhtme:

- a) Nuk kanë operuar në asnjë treg;
- b) Kanë qenë duke operuar në treg për më pak se 7 vjet nga shitja e tyre e parë në kushtet e tregut;
- c) Kanë nevojë për një investim fillestar për riskun financiar, i cili, në bazë të një plani biznesi të përgatitur në kuadër të hedhjes së një produkti të ri ose të hyrjes në një treg të ri gjeografik, është më i lartë se 50% e xhiros së tyre mesatare vjetore gjatë 5 viteve të fundit.

5. Ndihma për financimin e riskut mund të mbulojë edhe investimet shtesë që janë bërë për ndërmarrjet përfituese, përfshirë edhe ato pas periudhës 7-vjeçare të përmendura më lart në shkronjën "b", të pikës 4, të këtij neni, nëse plotësohen kushtet e mëposhtme:

- a) Shuma totale e riskut financiar prej 15 milionë eurosh nuk tejkalohet;
- b) Investimet shtesë janë parashikuar në planin fillestar të biznesit;
- c) Ndërmarrja që ka marrë investime të mëtejshme nuk ka arritur të lidhet me një ndërmarrje tjetër, të ndryshme nga ndërmjetësi financiar ose investitori i pavarur privat, që siguron ndihmë për financimin e riskut sipas skemës, përveç rastit kur entiteti i ri ka plotësuar kriteret e përkufizimit të NVM-së.

6. Ndihma shtetërore për financimin e riskut duhet të plotësojë kushtet e mëposhtme:

- a) Ndihma duhet të jetë pjesë e një fondi privat investimesh kapitali, i cili ka qëllim të nxjerrë fitim dhe që drejtohet mbi baza tregtare;
- b) Ndihma nuk duhet të kalojë 1.5 milionë euro për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme për një periudhë 1-vjeçare;
- c) Fondi i investimeve siguron të paktën 70% të buxhetit total të investuar për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme në formën e aksioneve apo instrumenteve të ngjashme;
- ç) Të paktën 50% e financimit të fondit të investimit do të sigurohet nga investitorët privatë. Në rastin e ndërmarrjeve në zonat e asistuara, të paktën 30% të burimeve të fondit të investimit duhet të sigurohen nga investitorët privatë;
- d) Ndihma për investime për riskun financiar duhet të çojë në një rritje neto të kapitalit të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, në veçanti në rritjen e investimit nga investitorët privatë.

**Kushtet e ndihmës për riskun financiar**

1. Ndihma shtetërore për riskun financiar është në formën e pjesëmarrjes në një fond fitimprurës privat investimesh, i menaxhuar në kushtet e tregut.

2. Këstet, që u jepen ndërmarrjeve përfituese nga fondi i investimit gjatë një periudhe prej 12 muajsh, nuk duhet të kalojnë vlerën 200 000 (dyqind mijë) euro.

3. Për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme në zonat e asistuara, si edhe për ndërmarrjet e vogla të vendosura në zona jo të asistuara, masat për kapitalin e riskut kufizohen vetëm në ofrimin e kapitalit bazë, kapitalit themeltar dhe/ose për zgjerimin e kapitalit.

4. Fondi i investimeve duhet të sigurojë të paktën 70% të buxhetit të tij total të investuar në ndërmarrjen e vogël dhe të mesme në formën e kapitalit ose pjesëmarrjes në kapital.

5. Të paktën 50% të financimit të fondeve të investimeve duhet të sigurohet nga investitorët privatë. Në rastin e fondeve të investimit, që janë ekskluzivisht për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme të vendosura në zonat e asistuara, të paktën 30% e financimit duhet të sigurohet nga investitorët privatë.

6. Për të siguruar që ndihma për riskun financiar është fitimprurëse, duhet të plotësohen kushtet e mëposhtme:

- a) Të eksiztojë një plan biznesi për çdo investim, i cili duhet të përmbajë detaje për prodhimin, shitjet dhe zhvillimin e rentabilitetit dhe vendosjen *ex-ante* e qëndrueshmërisë së projektit; dhe

b) Një strategji të qartë dhe realiste për daljen nga çdo investim.

7. Për të siguruar që fondi i investimeve është drejtuar mbi baza tregtare, duhet të plotësohen kushtet e mëposhtme:

a) Duhet të ketë një marrëveshje midis një menaxheri profesionist të fondeve dhe pjesëmarrësve në fond, ku shpërblimi i menaxherit lidhet me performancën, përcaktimin e objektivave për fondin dhe të kohës së propozuar të investimit;

b) Investitorët privatë do të përfaqësohen në vendimmarrje nëpërmjet një komiteti investitorësh apo këshilltarësh; dhe

c) Praktikë më të mira dhe mbikëqyrja rregullatore duhet të zbatohen për menaxhimin e fondit.

#### Neni 17

### **Ndihma për ndërmarrjet e sapokrijuara**

1. Skemat e ndihmës shtetërore për ndërmarrjet e sapokrijuara lejohen nga Komisioni i Ndhmës Shtetërore, nëse plotësojnë kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Ndërmarrje përfituese mund të jetë vetëm një ndërmarrje e vogël e palistuar për 5 vjet nga themelimi i saj, e cila nuk ka shpërndarë ende përfitimet dhe nuk është krijuar nëpërmjet një shkrirjeje. Për ndërmarrjet që nuk janë objekt i regjistrimit, periudha e pranueshme prej 5 vjetësh mund të konsiderohet si momenti fillestar kur ndërmarrja ose fillon aktivitetin e saj ekonomik, ose do t'u nënshtrohet tatimeve mbi aktivitetin e saj ekonomik.

3. Ndihma fillestare duhet të jetë:

a) Në formën e huave me norma interesi, të cilat nuk janë në përputhje me kushtet e tregut, për një afat 10-vjeçar dhe deri në një shumë maksimale nominale prej 1 milion eurosh ose 1,5 milionë eurosh për ndërmarrjet e themeluara në zonat e asistuar që i plotësojnë kushtet e nenit 13(c), të ligjit nr. 9374/2005, "Për ndihmën shtetërore", ose 2 milionë euro për ndërmarrjet e themeluara në zonat e asistuar, që i plotësojnë kushtet e nenit 13(a) të këtij ligji. Për huat 5- ose 10-vjeçare, shuma maksimale mund të ndryshohet, duke shumëzuar shumën e sipërme në raport me afatin 10-vjeçar dhe aktual të huas. Për huat me afat më pak se 5 vjet, shuma maksimale është e njëjtë si për huat 5-vjeçare;

b) Shuma e garancive me prime, që nuk janë në përputhje me kushtet e tregut, për një afat 10-vjeçar dhe maksimumi deri në 1,5 milionë euro të shumës së garantuar, ose 2,25 milionë euro për ndërmarrjet e themeluara në zonat e asistuar, që i plotësojnë kushtet e nenit 13(c) të ligjit për ndihmën shtetërore, ose 3 milionë euro për ndërmarrjet e themeluara në zonat e asistuar që i plotësojnë kushtet e nenit 13(a) të këtij ligji. Për garancitë me afat nga 5 deri në 10 vjet shuma maksimale e garantuar mund të ndryshohet duke shumëzuar shumën e mësipërme në raport me afatin 10-vjeçar dhe atë aktual të garancisë. Për garancitë me afat më pak se 5 vjet, shuma maksimale e garantuar do të jetë e njëjtë ashtu si për garancitë me afat 5-vjeçar. Garancia nuk do të tejkalojë 80% të huas bazë;

c) Grantet, përfshirë investimet e kapitalit ose pjesëmarrjen në kapital, reduktimin e normës së interesit dhe reduktimin e shumës së primeve deri në 0,04 milionë euro të ekuivalentit bruto të grantit ose 0,6 milionë euro për ndërmarrjet e themeluara në zonat e asistuar që i plotësojnë kushtet e nenit 13(c), të ligjit nr. 9374/2005, "Për ndihmën shtetërore", të ndryshuar, ose 0,8 milionë euro për ndërmarrjet e themeluara në zonat e asistuar që i plotësojnë kushtet e nenit 13(a) të këtij ligji.

4. Një përfitues mund të marrë mbështetje me anë të një kombinimi të instrumenteve të ndihmës të referuara në pikën 3 të këtij neni, me kusht që pjesa e shumës së dhënë, nëpërmjet një instrumenti të vetëm të ndihmës, të përlllogaritur mbi bazë të shumës maksimale të ndihmës së lejuar për atë instrument, të marrë në konsideratë pjesën e mbetur të shumës maksimale të ndihmës së lejuar për instrumente të tjera, të cilat janë pjesë të një instrumenti të tillë të kombinuar.

5. Për ndërmarrje të vogla dhe novatore, shumën maksimale të përcaktuara në pikën 3 mund të dyfishohen.

#### SEKSIONI II

### **NDIHMA PËR PUNËSIMIN E PUNËKËRKUESVE TË PAPUNË NË VËSHTIRËSI DHE ME AFTËSI TË KUFIZUARA**

#### Neni 18

### **Ndihma për punësimin e punëkërkuesve të papunë në vështirësi në formën e subvencionit të pagës**

1. Ndihma shtetërore për punësimin e punëkërkuesve të papunë në vështirësi në formën e subvencionit lejohet nga Komisioni i Ndhmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj

rregulloreje.

2. Kostot e pranueshme janë në formën e kostove të pagave gjatë një periudhe jo më shumë se 12 (dymbëdhjetë) muaj nga momenti i rekrutimit të një punonjësi në kushte të pafavorshme. Në rastin kur punonjësi është në kushte mjaft të vështira, kostot e pranueshme janë në formën e kostove të pagave për një periudhë maksimale prej 24 (njëzet e katër) muaj pas marrjes në punë.

3. Në rastin kur punësimi nuk përfaqëson një rritje neto të numrit të të punësuarve në ndërmarrjen përfituese, në krahasim me mesataren gjatë 12 muajve të mëparshëm, vendi ose vendet e punës konsiderohen të lëna vakant si rezultat i largimit vullnetar, për arsye të aftësive të kufizuara, daljes në pension në bazë të moshës, reduktimit vullnetar të orëve të punës ose të largimit të ligjshëm nga puna dhe jo si rezultat i shkurtimit të vendeve të punës.

4. Me përjashtim të rasteve të shkarkimit të ligjshëm nga puna, punonjësit në kushte të pafavorshme kanë të drejtën e punësimit të vazhdueshëm për një periudhë minimale, në përputhje me legjislacionin në fuqi ose me marrëveshjet kolektive që rregullojnë kontratat e punësimit.

5. Nëse periudha e punësimit është më e shkurtër se 12 muaj, ose 24 muaj në rastin e punonjësve në kushte jashtëzakonisht të vështira, ndihma reduktohet proporcionalisht në përputhje me rrethanat.

6. Intensiteti i ndihmës nuk duhet të tejkalojë 50% të kostove të pranueshme.

Neni 19

### **Ndihma për punësimin e punëkërkesve të papunë me aftësi të kufizuara në formën e subvencionit të pagës**

1. Ndihma shtetërore për punësimin e punëkërkesve të papunë me aftësi të kufizuara në formën e subvencionit të pagës lejohet nga Komisioni i Ndihmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Kostot e pranueshme duhet të jenë në formën e kostove të pagave për çdo periudhë, gjatë së cilës është punësuar punonjësi me aftësi të kufizuara.

3. Në rastin kur punësimi nuk përfaqëson një rritje neto të numrit të të punësuarve në ndërmarrjen përfituese, në krahasim me mesataren gjatë 12 muajve të mëparshëm, vendi ose vendet e punës konsiderohen të lëna vakant si rezultat i largimit vullnetar, për arsye të aftësive të kufizuara, daljes në pension në bazë të moshës, reduktimit vullnetar të orëve të punës ose të largimit të ligjshëm nga puna dhe jo si rezultat i shkurtimit të vendeve të punës.

4. Me përjashtim të rasteve të një shkarkimi të ligjshëm, punonjësit me aftësi të kufizuara kanë të drejtën e punësimit të vazhdueshëm për një periudhë minimale në përputhje me legjislacionin në fuqi ose me marrëveshjet kolektive ligjrisht të detyrueshme për ndërmarrjen dhe kontratat e punësimit që i rregullojnë ato.

5. Intensiteti i ndihmës nuk duhet të tejkalojë 75% të kostove të pranueshme.

Neni 20

### **Ndihma për kompensimin e kostove shtesë të punësimit të personave me aftësi të kufizuara**

1. Ndihma shtetërore për kompensimin e kostove shtesë të punësimit të personave me aftësi të kufizuara lejohet nga Komisioni i Ndihmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Kostot e pranueshme janë në formën e:

a) Kostove për përshtatjen e ambienteve;

b) Kostove për punësimin e stafit vetëm për kohën e shpenzuar në mbështetje të punonjësve me aftësi të kufizuara dhe për trajnimin e stafit që duhet të asistojë punonjësit me aftësi të kufizuara;

c) Kostove të përshtatjes ose blerjes së pajisjeve, ose kontrollit dhe vlerësimit të programeve *software* për përdorim nga punonjësit me aftësi të kufizuara, përfshirë pajisje teknologjike të përshtatshme dhe ndihmëse, që i tejkalojnë kostot që përfituesi do t'i kishte përdorur nëse do të kishte punësuar punonjës që nuk janë me aftësi të kufizuara.

ç) Kostove të lidhura drejtpërsëdrejti me transportin e punonjësve me aftësi të kufizuara drejt vendit të punës ose ambienteve përkatëse;

d) Kostove të pagave për orët e shpenzuara të rehabilitimit nga një punonjës me aftësi të kufizuara;

dh) Në rastin kur përfituesi siguron ambiente pune të përshtatshme, kostot e ndërtimit, instalimit ose modernizimit të njësive prodhuese të ndërmarrjes përfituese, dhe çdo kosto që përfshin administrimin dhe transportin, me kusht që kosto të tilla të rezultojnë drejtpërsëdrejti nga punësimi i punonjësve me aftësi të kufizuara.

3. Intensiteti i ndihmës nuk duhet të tejkalojë 100% të kostove të pranueshme.

#### Neni 21

### **Ndihma për kompensimin e kostove të asistencës së ofruar për punonjësit e grupeve të disavantazuara**

1. Ndihma shtetërore për kompensimin e kostove të asistencës së ofruar për punonjësit në kushte të pafavorshme lejohet nga Komisioni i Ndhmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Kostot e pranueshme përfshijnë kostot për:

a) Punësimin e stafit vetëm për kohën e shpenzuar për të ndihmuar punonjësit në kushte të pafavorshme, për një periudhë kohe jo më shumë se 12 muaj, pas marrjes në punë të punonjësit në kushte të pafavorshme ose për një periudhë kohe jo më shumë se 24 muaj pas marrjes në punë të punonjësit në kushte mjaft të pafavorshme;

b) Trajnimin e stafit për të ndihmuar punonjësit në kushte të pafavorshme.

3. Ndihma e ofruar përbëhet nga masat për të mbështetur autonominë e punonjësit në kushte të pafavorshme dhe përshtatjen me mjedisin e punës, për shoqërimin e punonjësit gjatë procedurave sociale dhe administrative, lehtësimin e komunikimit me sipërmarrësin dhe menaxhimin e konflikteve.

4. Intensiteti i ndihmës nuk duhet të tejkalojë 50% të kostove të pranueshme.

#### SEKSIONI III

### **NDIHMA PËR TRAJNIM**

#### Neni 22

### **Ndihma për trajnim**

1. Ndihma për trajnim lejohet nga Komisioni i Ndhmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Ndihma për trajnim nuk jepet për të siguruar që ndërmarrjet të kryejnë trajnime në përputhje me standardet e detyrueshme kombëtare.

3. Kostot e pranueshme janë, si më poshtë vijon:

a) Kostot për trajnimin e personelit për orët gjatë të cilave trajnerët marrin pjesë;

b) Kostot operacionale të trajnerëve dhe të të trajnuarve që kanë të bëjnë drejtpërsëdrejti me trajnimin, si: shpenzimet e udhëtimit, materialet ose furnizimet e lidhura drejtpërsëdrejti me projektin, amortizimi i mjeteve dhe i pajisjeve deri në atë masë që të jenë përdorur vetëm për projektin e trajnimit. Kostot për akomodimin nuk përfshihen, me përjashtim të rastit të kostove minimale të akomodimit, të nevojshme për të trajnuarit që janë punonjës me aftësi të kufizuara;

c) Kostot e shërbimeve të këshillimit, që kanë të bëjnë me projektin e trajnimit;

ç) Kostot e personelit të të trajnuarve dhe kostot e përgjithshme indirekte (kostot administrative, qiraja, kostot e përgjithshme) për orët gjatë të cilave të trajnuarit marrin pjesë.

4. Intensiteti i ndihmës nuk duhet të tejkalojë 50% të kostove të pranueshme. Ai mund të rritet deri në intensitetin maksimal prej 70% të kostove të pranueshme, si më poshtë vijon:

a) Me 10 pikë përqindjeje, nëse trajnimi u ofrohet punonjësve me aftësi të kufizuara ose në kushte të pafavorshme;

b) Me 10 pikë përqindjeje, nëse ndihma u jepet ndërmarrjeve të mesme dhe me 20 pikë përqindjeje, nëse ajo u jepet ndërmarrjeve të vogla.

5. Në rastin kur ndihma jepet për sektorin e transportit detar, intensiteti i ndihmës mund të rritet me 100% të kostove të pranueshme, nëse plotësohen kushtet e mëposhtme:

a) Të trajnuarit nuk janë anëtarë aktivë të ekuipazhit, por zëvendësues të përkohshëm; dhe

b) Trajnimi të kryhet në bordin e anijeve të listuara në regjistrat e vendit.

#### SEKSIONI IV

### **NDIHMA PËR KËRKIM, ZHVILLIM DHE INOVACION**

#### Neni 23

### **Ndihma për kërkim, zhvillim dhe inovacion**

1. Ndihma për kërkim, zhvillim dhe inovacion mund t'u jepet ndërmarrjeve në çdo sektor, përveç ndërmarrjeve në vështirësi.

2. Në rastet kur një ndihmë e tillë u jepet ndërmarrjeve të mëdha, këto ndërmarrje duhet të provojnë efektin nxitës të ndihmës për sa u përket: rritjes së volumit të projektit, zgjerimit të fushës së aktivitetit, zbatimit më të shpejtë të projektit dhe rritjes së shumës totale për kërkim, zhvillim dhe inovacion.

#### Neni 24

### **Ndihma për projektet e kërkimit dhe zhvillimit**

1. Ndihma për projektet e kërkimit dhe zhvillimit lejohet nga Komisioni i Ndihmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Pjesa e subvencionuar e projektit të kërkimit dhe zhvillimit duhet t'i përkasë tërësisht një ose më shumë kategorive të mëposhtme:

- a) Kërkimit themelor;
- b) Kërkimit industrial;
- c) Zhvillimit eksperimental;
- ç) Studimit të fizibilitetit.

3. Kostot e pranueshme për projektet e kërkimit dhe zhvillimit duhet të shpërndahen për një kategori të caktuar të kërkimit dhe zhvillimit, si më poshtë vijon:

- a) Kostot për stafin: studiuesit, teknikët dhe stafi tjetër mbështetës të punësuar në projekt;
- b) Kostot për mjetet dhe pajisjet deri në atë masë dhe gjatë periudhës që përdoren për projektin. Në rastin kur mjetet dhe pajisjet nuk përdoren për gjithë ciklin e tyre të jetës gjatë periudhës së projektit, të pranueshme janë vetëm kostot e amortizimit, që korrespondojnë me jetëgjatësinë e projektit, të përlogaritura në bazë të parimeve përgjithësisht të pranura të kontabilitetit;
- c) Kostot për ndërtesat dhe tokën deri në atë masë dhe për periudhën e përdorur për projektin. Për sa u përket ndërtesave, janë të pranueshme vetëm kostot e amortizimit, që korrespondojnë me jetëgjatësinë e projektit, të përlogaritura në bazë të parimeve përgjithësisht të pranura të kontabilitetit. Në lidhje me tokën, kostot për transferimin tregtar ose kostot e përdoruara të kapitalit janë të pranueshme;
- ç) Kostot e kërkimit kontraktual, njohurive dhe patentave, të blera ose të licencuara nga burime të jashtme në kushte normale tregu, si dhe kostot për këshillim e shërbime ekuivalente të përdorura vetëm për projektin;
- d) Kostot shtesë të përgjithshme ose kosto të tjera operationale, përfshirë kostot për materialet, furnizimet e produktet e ngjashme, si shpenzime të drejtpërdrejta të projektit.

4. Kostot e pranueshme për studimet e fizibilitetit janë kostot e studimit.

5. Intensiteti i ndihmës për çdo përfitues nuk duhet të tejkalojë:

- a) 100% të kostove të pranueshme për kërkimet themelore;
- b) 50% të kostove të pranueshme për kërkimet industriale;
- c) 25% të kostove të pranueshme për zhvillimet eksperimentale;
- ç) 50% të kostove të pranueshme për studimet e fizibilitetit.

6. Intensiteti i ndihmës për kërkimet industriale dhe zhvillimet eksperimentale mund të rritet maksimalisht deri në 89% të kostove të pranueshme, si më poshtë vijon:

a) Me 10 pikë përqindjeje për ndërmarrjet e mesme dhe me 20 pikë përqindjeje për ndërmarrjet e vogla;

b) Me 15 pikë përqindjeje, nëse plotësohet një nga kushtet e mëposhtme:

i. Projekti përfshin bashkëpunimin efektiv ndërmjet një ndërmarrjeje dhe një ose më shumë organizatave kërkimore dhe transferimit të njohurive, ku këto të fundit bartin të paktën 10% të kostove të pranueshme dhe zotërojnë të drejtën për të publikuar rezultatet e tyre kërkimore;

ii. Rezultatet e projektit shpërndahen gjerësisht me anë të konferencave, publikimeve, qendrave të aksesueshme për ruajtjen e informacionit ose programeve falas dhe të aksesueshme kompjuterike.

7. Intensiteti i ndihmës për studimet e fizibilitetit mund të rritet me 10 pikë përqindjeje për ndërmarrjet e mesme dhe me 20 pikë përqindjeje për ndërmarrjet e vogla.

#### Neni 25

### **Ndihma për investime në infrastrukturën e projekteve kërkimore shkencore**

1. Ndihma shtetërore për investime në infrastrukturën e projekteve kërkimore shkencore lejohet nga Komisioni i Ndihmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Kur një infrastrukturë kërkimi zhvillon si aktivitete ekonomike, ashtu dhe joekonomike, financimi, kostot dhe të ardhurat e çdo aktiviteti duhet të kontabilizohen veçmas, mbi bazën e parimeve të

kontabilitetit, të zbatuara me koherencë dhe objektivisht të justifikuara.

3. Vlera e caktuar për funksionimin ose përdorimin e infrastrukturës duhet të korrespondojë me çmimin e tregut.

4. Aksesit në infrastrukturë duhet të jetë i hapur për shumë përdorues dhe duhet të ofrohet në mënyrë transparente dhe të paanshme. Ndërmarrjeve, që kanë financuar 10% të kostove të investimit në infrastrukturë, mund t'u ofrohet akses preferencial në kushte më të favorshme. Me qëllimin e shmangies së mbikompensimit, një akses i tillë duhet të jetë proporcional me kontributin e ndërmarrjes për kostot e investimit dhe këto kushte duhet të jenë të disponueshme për publikun.

5. Kostot e pranueshme janë kostot e investimit në asete të prekshme dhe të paprekshme.

6. Intensiteti i ndihmës nuk duhet të tejkalojë 50% të kostove të pranueshme.

7. Në rastin ku një infrastrukturë kërkimi merr fonde publike si për aktivitete ekonomike dhe joekonomike, duhet të vendoset një mekanizëm monitorimi dhe rikuperimi, për të siguruar që intensiteti i ndihmës së zbatuar të mos tejkalohet si rezultat i rritjes së pjesës së aktiviteteve ekonomike, krahasuar me situatën e parashikuar në momentin e dhënies së ndihmës.

#### Neni 26

### **Ndihma për klasterat e inovacionit**

1. Ndihma për klasterat e inovacionit lejohet nga Komisioni i Ndihmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Ndihma për klasterat e inovacionit u jepet vetëm subjekteve juridike, të cilat kontrollojnë funksionimin e tyre.

3. Aksesit në ambientet e klasterave, pajisjet dhe aktivitetet e klasterave u ofrohen përdoruesve të ndryshëm, në mënyrë transparente dhe të paanshme. Ndërmarrjet, që kanë financuar të paktën 10% të kostove të investimit të klasterave të inovacionit, mund t'u ofrohet akses preferencial me kushte më të favorshme. Me qëllim shmangien e mbikompensimit, një akses i tillë duhet të jetë proporcional në raport me kontributin e ndërmarrjes për kostot e investimit dhe kushte të tilla duhet të bëhen publike.

4. Tarifat e paguara për përdorimin e ambienteve të klasterave dhe për pjesëmarrjen në aktivitetet e tyre duhet të korrespondojnë me çmimin e tregut ose të reflektojnë kostot përkatëse.

5. Ndihma për investim mund të jepet për ndërtimin ose përmirësimin e klasterave të inovacionit. Kostot e pranueshme janë kostot e investimit në asete të prekshme dhe të paprekshme.

6. Intensiteti i ndihmës për investim për klasterat e inovacionit nuk duhet të tejkalojë 50% të kostove të pranueshme. Intensiteti i ndihmës mund të rritet me 10 pikë përqindjeje për klasterat, që ndodhen në zonat e asistuara që plotësojnë kushtet e nenit 13(a), të ligjit nr. 9374/2005, "Për ndihmën shtetërore", dhe me 5 pikë përqindjeje për klasterat e inovacionit në zonat e asistuara që plotësojnë kushtet e nenit 13(c) të këtij ligji.

7. Ndihma operationale mund të jepet për funksionimin e klasterave të inovacionit, për një periudhë jo më të gjatë se 10 vjet.

8. Kostot e pranueshme të ndihmës operationale për klasterat e inovacionit janë kostot për personelin dhe kostot administrative, përfshirë kostot e përgjithshme, lidhur me:

a) Animacionin e klasterit për të lehtësuar bashkëpunimin, shkëmbimin e informacionit dhe sigurimin ose ofrimin e shërbimeve të specializuara dhe të personalizuara në mbështetje të aktivitetit tregtar;

b) Aktivitetin e marketingut të qendrës për të rritur pjesëmarrjen e ndërmarrjeve ose organizatave të reja dhe për të shtuar vizibilitetin e qendrës;

c) Menaxhimin e fasileve/ambienteve të qendrës, organizimin e programeve të trajnimit, seminareve dhe konferencave për të mbështetur zhvillimin dhe shkëmbimin e njohurive dhe bashkëpunimin ndërkombëtar.

9. Intensiteti i ndihmës operationale nuk duhet të tejkalojë 50% të kostove totale të pranueshme gjatë periudhës në të cilën është dhënë ndihma.

#### Neni 27

### **Ndihmë për nxitjen e projekteve të inovacionit të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme**

1. Ndihma për nxitjen e projekteve të inovacionit të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme lejohet nga Komisioni i Ndihmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Kostot e pranueshme janë, si më poshtë vijon:

a) Kostot për zotërimin, vërtetimin dhe mbrojtjen e patentave dhe të aseteve të tjera të paprekshme;

b) Kostot për vënien në dispozicion të personelit me kualifikim të lartë nga një organizatë kërkimi ose

nga një ndërmarrje e madhe, e cila kryen aktivitete kërkimi, zhvillimi dhe inovacioni, në një funksion të krijuar rishtazi brenda ndërmarrjes përfituese, pa zëvendësuar pjesëtarët e tjerë të stafit;

c) Kostot për këshillimet e inovacionit dhe shërbimet mbështetëse;

3. Intensiteti i ndihmës nuk duhet të tejkalojë 50% të kostove të pranueshme.

4. Në rastet e ndihmës së dhënë për këshillimet e inovacionit dhe shërbimet mbështetëse, intensiteti i ndihmës mund të rritet me 100% të kostove të pranueshme, me kusht që shuma totale e ndihmës për këshillimet e inovacionit dhe shërbimet mbështetëse të mos tejkalojë shumën për 200 000 (dyqind mijë) euro për çdo ndërmarrje për një periudhë trevjeçare.

## SEKSIONI V NDIHMJA PËR MBROJTJEN E MJEDISIT

Neni 28

### **Ndihma për investime për eficiencën dhe kursimin e energjisë**

1. Ndihma për investim që u jep mundësi ndërmarrjeve të arrijnë një eficiencë të energjisë lejohet nga Komisioni i Ndihmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Kostot e pranueshme për ndihmën në investime për eficiencën e energjisë janë kostot shtesë të investimeve, të nevojshme për të arritur nivelin më të lartë të eficiencës së energjisë:

a) Në rastin kur kostot e investimit për eficiencën e energjisë mund të identifikohen si një investim më vete në koston totale të investimit, kostot e lidhura me eficiencën e energjisë përbëjnë kostot e pranueshme;

b) Në të gjitha rastet e tjera, kostot e investimit për eficiencën e energjisë identifikohen duke referuar te një investim i ngjashëm, me më pak eficiencë energjie, që do të ishte kryer në mungesë të ndihmës. Ndryshimi midis kostove të të dyja investimeve konsiderohet kosto e lidhur me eficiencën e energjisë dhe përbën kostot e pranueshme.

Kostot që nuk lidhen drejtpërdrejt me arritjen e një niveli më të lartë të eficiencës së energjisë nuk konsiderohen kosto të pranueshme.

3. Intensiteti i ndihmës nuk duhet të tejkalojë 30% të kostove të pranueshme.

4. Intensiteti i ndihmës mund të rritet me 20 pikë përqindjeje për ndihmën e dhënë për ndërmarrjet e vogla dhe me 10 pikë përqindjeje për ndihmën e dhënë për ndërmarrjet e mesme.

5. Intensiteti i ndihmës mund të rritet me 15 pikë përqindjeje për investimet e kryera në zonat e asistuara që plotësojnë kushtet e nenit 13(a), të ligjit nr. 9374/2005, "Për ndihmën shtetërore", dhe me 5 pikë përqindjeje për investimet e kryera në zonat e asistuara që plotësojnë kushtet e nenit 13(c), të këtij ligji.

Neni 29

### **Ndihma për investim për prodhimin e energjisë nga burime të rinovueshme**

1. Ndihma për investim për promovimin e prodhimit të energjisë nga burime të rinovueshme lejohet nga Komisioni i Ndihmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Ndihma për investim për prodhimin e biokarburanteve, sipas këtij neni, lejohet vetëm në atë masë që investimet e subvencionuara përdoren për prodhimin e biokarburanteve të qëndrueshme, me përjashtim të atyre që janë me bazë ushqimore. Ndihma për investim për konvertimin e impianteve të biokarburanteve me baza ushqimore në impiante të avancuara është e lejueshme, sipas këtij neni, me kusht që prodhimi me bazë ushqimore reduktohet në përpjesëtim me kapacitetin e ri.

3. Ndihma nuk jepet për biokarburantet që janë subjekte të një detyrimi furnizimi apo përzierjeje.

4. Ndihma për investim jepet vetëm për impiantet e reja. Asnjë ndihmë nuk mund të jepet ose kompensohet pas vënies në funksion të impiantit dhe ndihma duhet të jetë e pavarur nga prodhimi.

5. Kostot e pranueshme janë kostot shtesë të investimeve të nevojshme për promovimin e prodhimit të energjisë nga burime të rinovueshme. Ato përcaktohen, si më poshtë vijon:

a) Në rastin kur kostot e investimit në prodhimin e energjisë nga burime të rinovueshme mund të identifikohen si investim më vete në koston totale të investimit, kjo kosto e energjisë së rinovueshme përbën kostot e pranueshme;

b) Në rastin kur kostot e investimit në prodhimin e energjisë nga burime të rinovueshme mund të identifikohen duke iu referuar një investimi të ngjashëm më pak miqësor ndaj mjedisit, që do të ishte kryer në mungesë të ndihmës, ndryshimi midis kostove të të dy investimeve përbën kostot e lidhura me energjinë e rinovueshme dhe përbën kostot e pranueshme.

c) Për impiante të vogla të caktuara, ku nuk mund të përcaktohet një investim më pak miqësor ndaj mjedisit, duke qenë se impiantet e një përmase të tillë nuk ekzistojnë, kostot e pranueshme janë kostot totale të investimit për të arritur një nivel më të lartë të mbrojtjes së mjedisit. Kostot, të cilat nuk janë të

lidhura drejtpërsëdrejti me arritjen e një niveli më të lartë për mbrojtjen e mjedisit, nuk janë të pranueshme.

6. Intensiteti i ndihmës nuk duhet të tejkalojë:

a) 45% të kostove të pranueshme, nëse këto kosto janë përlogaritur në bazë të pikave 5 (a) ose 5 (b) të këtij neni;

b) 30% e kostove të pranueshme nëse këto kosto janë përlogaritur në bazë të pikës 5 (c) të këtij neni.

7. Intensiteti i ndihmës mund të rritet me 20 pikë përqindjeje për ndihmën e dhënë për ndërmarrjet e vogla dhe me 10 pikë përqindjeje për ndihmën e dhënë për ndërmarrjet e mesme.

8. Intensiteti i ndihmës mund të rritet me 20 pikë përqindjeje për investimet që ndodhen në zonat e asistuara që plotësojnë kushtet e nenit 13(a), të ligjit “Për ndihmën shtetërore”, dhe me 5 pikë përqindjeje për investimet në zonat e asistuara që plotësojnë kushtet e nenit 13(c) të ligjit. Një proces i tillë tenderimi duhet të jetë i paanshëm dhe i hapur për të gjitha palët e interesuara.

9. Kur ndihma shtetërore jepet nëpërmjet një procedure konkurruese prokurimi, mbi bazën e kritereve të qarta, transparente dhe jodiskriminuese, intensiteti i ndihmës mund të arrijë në 100% të kostove të pranueshme. Një proces i tillë prokurimi, duhet të jetë jodiskriminues dhe i hapur për pjesëmarrjen e të gjitha ndërmarrjeve të interesuara. Buxheti i lidhur me procesin e prokurimit përbën kufizim të detyrueshëm, në kuptimin që jo të gjithë pjesëmarrësit mund të përfitojnë nga ndihma dhe ndihma jepet mbi bazën e ofertës fillestare të paraqitur nga ofertuesi, duke i përjashtuar negociatat e mëtejshme.

### Neni 30

#### **Ndihma operationale për promovimin e energjisë elektrike nga burime të rinovueshme**

1. Ndihmat operationale për promovimin e energjisë elektrike nga burime të rinovueshme lejohet nga Komisioni i Ndihmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Ndihma operationale jepet sipas një procedure konkurruese, në bazë të kritereve të qarta, transparente dhe të paanshme, e hapur për të gjithë prodhuesit e energjisë elektrike nga burime të rinovueshme.

3. Procedura e prokurimit mund të kufizohet në kërkesa për teknologji specifike kur një procedurë e hapur për të gjithë prodhuesit do të çonte drejt një rezultati nën nivelin optimal në drejtim të:

a) Potencialit afatgjatë të një teknologjie të re dhe novatore; ose

b) Nevojës për diversifikim; ose

c) Kufizimet e rrjetit dhe qëndrueshmërisë e tij; ose

ç) Kostove të sistemit të integrit; ose

d) Nevojës për të shmangur shtrembërimin në tregjet e lëndëve të para për shkak të mbështetjes në biomasë.

4. Ndihma jepet për teknologjitë e reja dhe novatore të energjisë së rinovueshme nëpërmjet një procedure konkurruese, sipas kritereve të qarta, transparente dhe të paanshme. Një ndihmë e tillë nuk jepet për më shumë se 5% të kapacitetit të ri të planifikuar për energjinë elektrike nga burime të energjisë së rinovueshme, për çdo vit në total.

5. Ndihma jepet si shtesë mbi çmimin e tregut, me të cilin prodhuesit e shesin energjinë elektrike drejtpërsëdrejti në treg.

6. Përfituesit e ndihmës duhet t’u nënshtrohen përgjegjësiive standarde të balancimit. Përfituesit mund t’i transferojnë përgjegjësitë e balancimit drejt ndërmarrjeve të tjera në emër të tyre, si agregatorë.<sup>2</sup>

7. Ndihma nuk duhet të jepet kur çmimet janë në nivelin negativ.

8. Ndihma mund të jepet në mungesë të një procesi konkurrues për impiantet me një kapacitet të instaluar për prodhimin e energjisë elektrike prej më pak se 1 mw nga burime të rinovueshme, me përjashtim të energjisë së erës, e cila mund të jepet edhe në mungesë të një procesi konkurrues për impiantet me një kapacitet të instaluar të energjisë elektrike prej më pak se 6 mw, ose për impiantet me më pak se 6 njësi prodhimi. Pa cenuar pikën 9, ku ndihma është dhënë në mungesë të një procesi konkurrues, duhet të respektohen kushtet e përshkruara në pikat 5, 6 e 7.

9. Kushtet e përshkruara në pikat 5, 6 e 7 nuk gjejnë zbatim për ndihmën operationale që i jepet impianteve me një kapacitet të instaluar për prodhimin e energjisë elektrike nga burime të rinovueshme prej më pak se 50 kw, me përjashtim të energjisë së erës, për të cilën këto kushte nuk zbatohen për ndihmën operationale për impiantet me një kapacitet të instaluar për prodhimin e energjisë prej më pak se 3 mw, ose për impiantet me më pak se 3 njësi prodhimi.

<sup>2</sup> “Agregator”, subjekt legal, i cili është përgjegjës për operimin e një numri pajisjesh të kërkesës.

10. Për qëllime të përlogaritjes së kapaciteteve të mësipërme të referuara në pikat 8 e 9 të këtij neni, impiantet me një pikë lidhjeje të përbashkët me rrjetin e energjisë elektrike konsiderohet si një impiant i vetëm.

11. Ndhimja jepet vetëm pasi impianti i prodhimit të energjisë elektrike nga burimet e rinovueshme të jetë plotësisht i amortizuar, në përputhje me parimet gjerësisht të pranuar të kontabilitetit. Çdo ndihmë për investim e pranuar më parë duhet të zbritet nga ndihma operationale.

#### Neni 31

### **Ndhimja për investim për rehabilitimin e vendeve të ndotura**

1. Ndhimja për investim për rehabilitimin e vendeve të ndotura mund të lejohet nga Komisioni i Ndhmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Ndhimja për investim për rehabilitimin e vendeve të ndotura synon rregullimin e dëmeve mjedisore, përshtirë dëmet ndaj cilësisë së dheut, ujërave sipërfaqësore ose nëntokësore.

3. Në rastin kur personi fizik ose juridik është përgjegjës për dëmtimin e mjedisit, në përputhje me legjislacionin në fuqi, ai duhet të financojë rehabilitimin, në përputhje me parimin “ndotësi paguan” dhe për të nuk jepet asnjë ndihmë shtetërore. Nëse personi përgjegjës sipas ligjit nuk identifikohet ose nuk mbulon shpenzimet, personi përgjegjës për procesin e rehabilitimit dhe dezinfektimit mund të marrë ndihmë shtetërore.

4. Kostot e pranueshme janë shpenzimet e bëra për punimet e rehabilitimit minus rritjen e vlerës së tokës. Në rastin e rehabilitimit të zonave të ndotura, të gjitha shpenzimet e bëra nga një ndërmarrje për rehabilitimin e zonës së saj mund të konsiderohen si investime të pranueshme, pavarësisht faktit nëse një shpenzim i tillë mund të paraqitet si pjesë e një aseti të prekshëm në pasqyrat e saj financiare.

5. Vlerësimet e rritjes së vlerës së tokës si pasojë e rehabilitimit duhet të kryhen nga një ekspert i pavarur.

6. Intensiteti i ndihmës nuk duhet të tejkalojë 100% të kostove të pranueshme.

#### Neni 32

### **Ndhimja për investim për riciklimin dhe ripërdorimin e mbetjeve**

1. Ndhimja për investim për riciklimin dhe ripërdorimin e mbetjeve lejohet nga Komisioni i Ndhmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Ndhimja për investim duhet të jepet për riciklimin dhe ripërdorimin e mbetjeve të prodhuara nga ndërmarrje të tjera.

3. Materialet e ricikluara ose të ripërdorura janë materiale që, në mungesë të ndihmës, do të ishin asgjësuar ose të trajtuar në mënyrën më pak miqësore për mjedisin. Ky nen nuk zbatohet për operationet e rigjenerimit të mbetjeve.

4. Investimet nuk duhet të shtojnë kërkesën për materiale për t'u ricikluar pa rritur grumbullimin e këtyre materialeve.

5. Investimet duhet të shkojnë përtej teknologjisë së fjalës së fundit.

6. Kostot e pranueshme duhet të jenë kostot shtesë të investimeve, të nevojshme për të realizuar një investim që çon drejt riciklimit dhe ripërdorimit më të mirë dhe më efikas të mbetjeve, në krahasim me një proces tradicional të ripërdorimit dhe riciklimit me të njëjtën kapacitet, që mund të ishte ndërtuar në mungesë të ndihmës.

7. Intensiteti i ndihmës nuk duhet të tejkalojë 35% të kostove të pranueshme. Intensiteti i ndihmës mund të rritet me 20 pikë përqindjeje për ndihmën e dhënë ndaj ndërmarrjeve të vogla dhe me 10 pikë përqindjeje për ndihmën e dhënë ndaj ndërmarrjeve të mesme.

8. Intensiteti i ndihmës mund të rritet me 15 pikë përqindjeje për investimet në zonat e asistuara që plotësojnë kushtet e nenit 13(a) të ligjit nr. 9374/2005, “Për ndihmën shtetërore”, dhe me 5 pikë përqindjeje për investimet në zonat e asistuara që plotësojnë kushtet e nenit 13(c) të këtij ligji.

9. Ky nen nuk zbatohet për ndihmën për investim në lidhje me riciklimin dhe ripërdorimin e mbetjeve të vetë përfituesit.

#### Neni 33

### **Ndhimja për investim për infrastrukturën e energjisë**

1. Ndhimja për investim për infrastrukturën energjetike lejohet nga Komisioni i Ndhmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Kjo ndihmë jepet për infrastrukturën energjetike në zonat e asistuara.

3. Kostot e pranueshme janë kostot e investimit.

4. Shuma e ndihmës nuk duhet të tejkalojë diferencën ndërmjet kostove të pranueshme dhe të të ardhurave operative të investimit. Të ardhurat operative zbriten nga kostot e pranueshme *ex-ante* ose nëpërmjet një mekanizmi rikuperimi.

5. Ky nen nuk zbatohet për ndihmën për investimet në projektet e energjisë elektrike, gazit dhe infrastrukturës së naftës.

Neni 34

### **Ndihma për studime mjedisore**

1. Ndihma për studime mjedisore lejohet nga Komisioni i Ndihmës Shtetërore, nëse plotëson kushtet e këtij neni dhe të kreut II të kësaj rregulloreje.

2. Kostot e pranueshme janë kostot për studimet mjedisore.

3. Intensiteti i ndihmës nuk duhet të tejkalojë 50% të kostove të pranueshme.

4. Intensiteti i ndihmës mund të rritet me 20 pikë përqindjeje për studimet e kryera për ndërmarrjet e vogla dhe me 10 pikë përqindjeje për studimet e kryera për ndërmarrjet e mesme.

### **SEKSIONI VI**

### **NDIHMA RAJONALE**

Neni 35

### **Fusha e zbatimit**

1. Ndihma shtetërore rajonale mund të jepet për:

a) Investime fillestare ose për krijimin e vendeve të reja të punës, që lidhen me një investim fillestar;

b) Kostot operacionale.

2. Ndihma shtetërore rajonale nuk jepet për:

a) Aktivitete në sektorin e çelikut, qymyrit, ndërtimit të anijeve, fibrave sintetike, transportit dhe infrastrukturës përkatëse, prodhimit, shpërndarjes dhe infrastrukturës së energjisë;

b) Aktivitetet turistike, infrastrukturën e brezit të gjerë të telekomunikacionit ose përpunimin e marketingun e produkteve bujqësore nuk konsiderohen të jenë të destinuara për sektorë të veçantë të aktivitetit ekonomik;

c) Ndihmën në formën e skemave, të cilat kompensojnë kostot e transportit të mallrave të prodhuara në rajonet më të thella ose në zonat më pak të populluara dhe e dhënë në favor:

i. të prodhimit, përpunimit dhe marketingut të produkteve bujqësore, peshkut dhe nënproduktet e tij;

ii. të transportit të mallrave nëpërmjet tubacioneve.

3. Ndërmarrjet në vështirësi nuk mund të përfitojnë ndihmë rajonale.

Neni 36

### **Ndihma rajonale për investime**

1. Masat e ndihmës rajonale për investime lejohet në rast se plotësohen kushtet e përcaktuara në nenet 14–21 dhe në kreun II të kësaj rregulloreje.

2. Ndihma jepet për zonat e asistuara.

3. Për zonat e asistuara, që plotësojnë kushtet e nenit 13 (a), të ligjit nr. 9374/2005, “Për ndihmën shtetërore”, ndihma mund të jepet për një investim fillestar, pavarësisht përmasës së ndërmarrjes së përfituesit. Për këto zona, që plotësojnë kushtet e nenit 13 (c) të këtij ligji, ndihma mund t’u jepet ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, për çdo lloj investimi fillestar. Ndihma për ndërmarrjet e mëdha jepet vetëm për një investim fillestar në favor të një aktiviteti të ri ekonomik në zonën në fjalë.

4. Kostot e pranueshme janë, si më poshtë vijon:

a) Kostot e investimit në asete të prekshme dhe jo të prekshme;

b) Kostot e vlerësuara të pagave që rrjedhin nga krijimi i vendeve të punës si rezultat i investimit fillestar të përlogaritura gjatë një periudhe prej dy vjetësh; ose

c) Një kombinim i kostove (a) e (b) që nuk e kalon vlerën e (a) ose (b), cilësdo që ka vlerën më të madhe.

5. Intensiteti i ndihmës në ekuivalentin bruto të grantit nuk duhet të tejkalojë intensitetin maksimal të ndihmës në hartën rajonale, e cila është në fuqi në kohën e dhënies së ndihmës për zonën në fjalë.

6. Në rastin ku intensiteti i ndihmës është përlogaritur si një kombinim i kostos për investimet dhe kostos së pagave të parashikuara për hapjen e vendeve të reja të punës, intensiteti maksimal i ndihmës nuk duhet të tejkalojë shumën më të favorshme, që rezulton nga zbatimi i atij intensiteti, në bazë të

kostove të investimit ose kostove të pagesave.

7. Përfituesi i ndihmës duhet të sigurojë një kontribut financiar në të paktën 25% të kostove të pranueshme, me anë të burimeve të veta ose financimit të jashtëm, duke përjashtuar çdo lloj forme të financimit publik.

8. Në rajonet më të thella një investim i kryer nga një ndërmarrje e vogël ose e mesme mund të marrë një ndihmë me një intensitet maksimal mbi 75%. Në këto raste pjesa e mbetur sigurohet me anë të një kontributi financiar nga përfituesi i ndihmës.

Neni 37

### **Koha e investimit**

1. Investimi duhet të ruhet në zonën përfituese për të paktën pesë vjet pas përfundimit të investimit ose të paktën tre vjet në rastin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme.

2. Kjo nuk duhet ta pengojë zëvendësimin e impianteve ose pajisjeve, të cilat janë vjetruar ose prishur brenda kësaj periudhe, me kusht që aktiviteti ekonomik të ruhet në zonën në fjalë për periudhën përkatëse minimale.

Neni 38

### **Kostot e qirasë për asetet e prekshme**

Kostot e qirasë për asetet e prekshme mund të merren në konsideratë, sipas kushteve të mëposhtme:

a) Për tokën dhe ndërtesat, qiraja për ndërmarrjet e mëdha duhet të vazhdojë për të paktën pesë vjet pas datës së pritshme të përfundimit të projektit të investimit ose për tre vjet në rastin e NVM-së;

b) Për impiantin ose makineritë, qiraja duhet të sigurohet në formën e financimit dhe duhet të përfshijë një kusht me anë të të cilit përfituesi i ndihmës duhet t'i blejë këto asete në përfundim të kushteve të kontratës.

Neni 39

### **Asetet e paprekshme në llogaritjen e kostove të investimit**

1. Ndihma shtetërore rajonale për investimet në asete të paprekshme jepet nëse plotësohen këto kushte:

a) Asetet e paprekshme duhet të përdoren vetëm në ndërmarrjen që ka përfutur ndihmën;

b) Ato duhet të jenë të amortizueshme;

c) Ato duhet të blihen në përputhje me kushtet e tregut nga një palë e tretë që nuk ka lidhje me blerësin; dhe

ç) Ato duhet të përfshihen në asetet e ndërmarrjes që ka përfutur ndihmën dhe duhet të mbeten të lidhura me projektin për të cilin është dhënë ndihma për të paktën pesë ose tre vjet në rastin e NVM-së.

2. Për ndërmarrjet e mëdha, kostot e aseteve të paprekshme janë të pranueshme vetëm deri në masën 50% të kostove totale të pranueshme të investimit për investimin fillestar.

Neni 40

### **Llogaritja e koston së pagave**

Në rastin kur shuma e ndihmës rajonale për llogaritjet duke iu referuar kostove të parashikuara të pagave për vendet e reja të punës, zbatohen kushtet e mëposhtme:

a) Projekti i investimit duhet të sjellë një rritje neto në numrin e punonjësve në ndërmarrjen në fjalë, në krahasim me numrin mesatar të punonjësve në 12 muajt e fundit. Në rast se një vend pune mbyllet gjatë kësaj periudhe, ai vend duhet të zbritet nga numri i vendeve të punës të krijuara gjatë asaj periudhe;

b) Çdo vend pune duhet të plotësohet brenda tri vjetëve nga përfundimi i punimeve; dhe

c) Çdo vend pune i krijuar, nëpërmjet investimit, duhet të mbetet në zonën në fjalë për një periudhë jo më pak se pesë vjet nga data e plotësimit të parë ose tri vjet në rastin e NVM-së.

Neni 41

### **Blerja e ndërmarrjeve ose aseteve**

1. Në rastet e blerjes së një ndërmarrjeje, e cila është mbyllur apo që do të ishte mbyllur nëse nuk do ishte blerë, kosto të pranueshme janë kostot e blerjes së aseteve të asaj ndërmarrjeje në kushtet e tregut nga një palë e tretë.

2. Nëse një anëtar i familjes së pronarit të parë ose një punonjës merr në dorëzimin një ndërmarrje të vogël, atëherë kushti që këto asete të blihen nga një palë e tretë që nuk ka lidhje me blerësin, nuk do të zbatohet.

Zotërimi i aksioneve nuk përbën investim fillestar.

3. Asetet e blera duhet të jenë të reja, përveç rastit kur ndihma jepet për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme apo për blerjen e ndërmarrjeve. Nëse ndihma është dhënë për zotërimin e aseteve para blerjes së tyre, kostot e këtyre aseteve do të zbriten nga kostot e pranueshme për blerjen e një ndërmarrjeje.

Neni 42

### **Ndryshimi themelor në procesin e prodhimit**

Për ndihmën e dhënë për arsye të një ndryshimi themelor në procesin e prodhimit, kostot e pranueshme duhet të tejkalojnë zhvlerësimin e aseteve të lidhura me aktivitetin, me qëllim modernizmin e tyre gjatë periudhës, që u paraprin tri viteve fiskale. Për ndihmën e dhënë në favor të ndryshimit të një ndërmarrjeje ekzistuese, kostot e pranueshme duhet të tejkalojnë të paktën 200% të vlerës së kapitalit të aseteve që janë ripërdorur, të regjistruara në vitin fiskal që i paraprin fillimit të punimeve.

Neni 43

### **Shuma e lejuar e ndihmës shtetërore**

1. Shuma për ndihmën shtetërore rajonale të dhënë për ndërmarrje të mëdha është deri në 50% të kostove të pranueshme për investimet fillestare.

2. Shuma e ndihmës shtetërore për investimet rajonale në pikën 1 të këtij neni mund të rritet me 20% për ndërmarrjet e vogla dhe me 10% për ndërmarrjet e mesme. Kjo rritje nuk zbatohet për ndërmarrjet që veprojnë në sektorin e transportit apo për projektet e mëdha të investimeve në çdo sektor.

Neni 44

### **Skemat e ndihmës rajonale operacionale**

1. Skemat e ndihmës rajonale operacionale mund të lejohen nëse ndihmojnë në kompensimin e:

a) Kostove shtesë të transportit të mallrave të prodhuara në zonat e pranueshme për ndihmë operacionale, si edhe kostot shtesë të transportit të mallrave të përpunuara më tej në këto zona, sipas kushteve të mëposhtme:

i. përfituesit e zhvillojnë aktivitetin e tyre të prodhimit në këto zona;

ii. ndihma në mënyrë objektive përcaktohet paraprakisht në sasi, në bazë të një shume të caktuar ose në raport për çdo ton/kilometër ose në çdo njësi tjetër përkatëse;

iii. këto kosto shtesë për transportin e mallrave janë përlogaritur mbi bazë të lëvizjes së mallrave brenda kufirit kombëtar të vendit, duke përdorur mënyrat e ndryshme të transportit me kosto më të vogla për përfituesin. Vetëm për rajonet më të thella, kostot shtesë të transportit të mallrave të përpunuara më tej në këto zona mund t'i përfshijnë kostot e transportit të mallrave nga çdo vend të prodhimit të këtyre zonave.

b) Kostove shtesë operacionale, përveç kostove të transportit, të shkaktuara në rajone të thella si rezultat i drejtpërdrejtë i një ose më shumë mangësive të përhershme, me kusht që:

i. përfituesit e zhvillojnë aktivitetin e tyre ekonomik në një rajon të thellë;

ii. shuma vjetore e ndihmës për përfituesin sipas të gjitha skemave të ndihmës operacionale nuk e tejkalon:

- 15% të vlerës së shtuar bruto të krijuar për çdo vit nga përfituesi në rajonin më të thellë në fjalë; ose
- 25% të kostove vjetore të punës të shkaktuara nga përfituesi në rajonin më të thellë në fjalë; ose
- 10% të xhiros vjetore të përfituesit e realizuar në rajonin më të thellë në fjalë.

2. Intensiteti i ndihmës nuk duhet të tejkalojë 100% të kostove shtesë të pranueshme siç përcaktohet në këtë dispozitë.

**SHTOJCA I**  
**INFORMACION LIDHUR ME KUSHTET E DHËNIES SË NDIHMËS SIPAS RREGULLORES**  
**“PËR KUSHTET DHE PROCEDURAT E DHËNIES DHE AUTORIZIMIT TË DISA**  
**KATEGORIVE TË NDIHMËS SHETËTËRORE**

**PJESA I**

|                                                                      |                                                            |                                                             |
|----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Referenca e ndihmës                                                  | (të plotësohet nga Komisioni)                              |                                                             |
| Rajoni:                                                              | Emri i rajonit (NUTS ) <sup>3</sup> :                      | Statusi i ndihmës rajonale <sup>4</sup>                     |
| Dhënësi i ndihmës:                                                   | Emri:                                                      |                                                             |
|                                                                      | Adresa postare:                                            |                                                             |
|                                                                      | Adresa e faqes në internet:                                |                                                             |
| Periudha për të cilën jepet ndihma:                                  |                                                            |                                                             |
| Baza ligjore:                                                        |                                                            |                                                             |
| Link-u i web-it me tekstin e plotë të masës shtetërore:              |                                                            |                                                             |
| Lloji i masës shtetërore:                                            | Skemë <input type="checkbox"/>                             |                                                             |
|                                                                      | Ndihmë <i>ad hoc</i> <input type="checkbox"/>              | Emri i përfituesit dhe grupi <sup>5</sup> të cilit i përket |
| Amendime të një skeme ndihme ekzistuese ose një ndihme <i>ad hoc</i> |                                                            | Referenca e Komisionit për Ndihmën                          |
|                                                                      | Zgjatje                                                    |                                                             |
|                                                                      | Ndryshime                                                  |                                                             |
| Kohëzgjatja <sup>6</sup>                                             | Skemë                                                      | dd/mm/vvvv deri dd/mm/vvvv                                  |
| Data e dhënies                                                       | <i>Ad hoc</i>                                              | dd/mm/vvvv                                                  |
| Sektori ekonomik                                                     | Të gjithë sektorët ekonomikë legjitimohen të marrin ndihmë |                                                             |
|                                                                      | E kufizuar në disa sektorë                                 |                                                             |

|                        |                                                                                |                   |
|------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| Lloji i përfituesit    | Ndërmarrje të vogla dhe të mesme                                               |                   |
|                        | Ndërmarrje të mëdha                                                            |                   |
| Buxheti                | Buxheti total vjetor i parashikuar në skemë <sup>7</sup>                       | Monedha kombëtare |
|                        | Shumë e përgjithshme e ndihmës <i>ad hoc</i> të dhënë ndërmarrjes <sup>8</sup> | Monedha kombëtare |
|                        | Garancitë                                                                      | Monedha kombëtare |
| Instrumentet e ndihmës | Grante/ normë interesi për subvencionet                                        |                   |
|                        | Kredi/parapagesa                                                               |                   |
|                        | Garanci <sup>9</sup>                                                           |                   |
|                        | Avantazhe në taksa dhe përjashtime nga taksa                                   |                   |

<sup>3</sup> NUTS- Nomenklatura e Njërive Territoriale për Statistika.

<sup>4</sup> Neni 13(a) i ligjit për ndihmën shtetërore “Status A”; neni 13(c) i ligjit për ndihmën shtetërore “Status C”; zona që nuk janë të legjitimuara për të përfituar ndihmë shtetërore rajonale “status N”.

<sup>5</sup> Ndërmarrje është një person juridik që kryen veprimtari ekonomike, pavarësisht statusit ligjor dhe mënyrës së financimit.

<sup>6</sup> Periudha në të cilën autoriteti që jep grantin angazhohet për të dhënë ndihmën.

<sup>7</sup> Në rastin e një skeme të ndihmës shtetërore, tregoni shumën e përgjithshme të buxhetit të planifikuar sipas skemës ose vlerësimin e humbjeve nga taksat për një vit për të gjitha instrumentet që përmban kjo skemë.

<sup>8</sup> Në rastin e një skeme *ad hoc*, tregoni shumën e përgjithshme/humbjet nga taksat.

<sup>9</sup> Për garancitë tregoni shumën (maksimale) të kreditë së garantuar.

|                                 |                                                                                                      |                    |                   |
|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------|
|                                 | Parashikime për riskun financiar                                                                     |                    |                   |
|                                 | Të tjera (ju lutem, specifikoni):                                                                    |                    |                   |
|                                 | Tregoni cilës kategori më poshtë ndihma e dhënë i përkon më mirë, për sa i përket funksionit/efektit |                    |                   |
|                                 | Grant                                                                                                |                    |                   |
|                                 | Kredi                                                                                                |                    |                   |
|                                 | Garanci                                                                                              |                    |                   |
|                                 | Avantazh në taksa                                                                                    |                    |                   |
|                                 | Parashikim i riskut financiar                                                                        |                    |                   |
| Nëse bashkëfinancohet nga BE-ja | Emri i fondit                                                                                        | Shuma e financimit | Monedhë kombëtare |

## PJESA II

| Objektivat kryesore-Objektivat e përgjithshme (listo) | Lista e objektivave                                        |                        | Intensiteti maksimal në % ose shuma maksimale e ndihmës në monedhën kombëtare | Bonuse të NVM në % |
|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| Ndihma rajonale-ndihmë në investime                   | Skemë                                                      |                        | %                                                                             | %                  |
|                                                       | Ad hoc                                                     |                        | %                                                                             | %                  |
| Ndihmë rajonale-ndihmë operacionale                   | Kosto për transportimin e mallrave në rajone të pranueshme |                        | %                                                                             | %                  |
|                                                       | Kosto shtesë për rajonet e largëta                         |                        | %                                                                             | %                  |
| Ndihmë për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme           |                                                            |                        | %                                                                             | %                  |
| Ndihmë për NVM-në - ndihmë për akses në financim      | Ndihmë për financim risku                                  |                        | %                                                                             | %                  |
|                                                       | Ndihmë për ndërmarrjet e sapokrijuara                      |                        | %                                                                             | %                  |
| Ndihmë për kërkim, zhvillim dhe inovacion             | Ndihmë për projekte kërkimi dhe zhvillimi                  | Kërkim themelor        | %                                                                             | %                  |
|                                                       |                                                            | Kërkim industrial      | %                                                                             | %                  |
|                                                       |                                                            | Zhvillim eksperimental | %                                                                             | %                  |
|                                                       |                                                            | Studime                | %                                                                             | %                  |
|                                                       | Ndihmë për infrastrukturën e kërkimit                      |                        | %                                                                             | %                  |
|                                                       | Ndihmë për klasterat e inovacionit                         |                        | %                                                                             | %                  |
|                                                       | Ndihmë për inovacionin e NVM-së                            |                        | %                                                                             | %                  |

|                                                                                      |                                                                                                 |   |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|
| Ndihmë për trajnim                                                                   |                                                                                                 | % | % |
| Ndihmë për punonjësit në kushte të pafavorshme dhe punonjësit me aftësi të kufizuara | Ndihmë për rekrutimin e punonjësve në kushte të pafavorshme në formën e subvencionimit të pagës | % | % |
|                                                                                      | Ndihmë për punësimin e punonjësve me aftësi të kufizuara në formën e subvencionit të pagës      | % | % |
|                                                                                      | Ndihmë për kompensimin për kostot shtesë të punësimit të punonjësve me aftësi të kufizuara      | % | % |
|                                                                                      | Ndihmë për kompensimin e kostove të asistencës për punonjësit në kushte të pafavorshme          | % | % |
| Ndihmë për mbrojtjen e mjedisit                                                      | Ndihma për investime për eficiencën e energjisë                                                 | % | % |
|                                                                                      | Ndihma për investime për projektet e eficiencës në energji të ndërtesave                        | % | % |
|                                                                                      | Ndihmë për investim për promovimin e energjisë nga burime të rigjenerueshme                     | % | % |
|                                                                                      | Ndihmë operacionale për promovimin e energjisë nga burime të rigjenerueshme                     | % | % |

|                                                                                                                                                                          |                                                                                                              |                                                                                                                                                   |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
|                                                                                                                                                                          | Ndihmë operationale për promovimin e energjisë nga burime të rigjenerueshme nga impiante me shkallë të vogël | %                                                                                                                                                 | % |
|                                                                                                                                                                          | Ndihmë për investime për rehabilitimin e vendeve të ndotura                                                  | %                                                                                                                                                 | % |
|                                                                                                                                                                          | Ndihma e investimeve për riciklimin dhe ripërdorimin e mbetjeve                                              | %                                                                                                                                                 | % |
|                                                                                                                                                                          | Ndihma e investimeve për infrastrukturën energjetike                                                         | %                                                                                                                                                 | % |
|                                                                                                                                                                          | Ndihma për studime mjedisore                                                                                 | %                                                                                                                                                 | % |
| Skema të ndihmës shtetërore për të kompensuar dëmet e shkaktuara nga fatkeqësi natyrore                                                                                  | Maksimumi i intensitetit                                                                                     | %                                                                                                                                                 | % |
|                                                                                                                                                                          | Lloji i fatkeqësisë natyre                                                                                   | Tërmet<br>Ortekë<br>Rrëshqitjet e dherave<br>Përmbytjet<br>Tornadot<br>Uraganet Shpërthimet vullkanike<br>Zjarret pyjore nga fatkeqësitë natyrore |   |
|                                                                                                                                                                          | Data e ndodhjes së fatkeqësisë                                                                               | dd/mm/vvvv                                                                                                                                        |   |
| Ndihmë për transportin e rezidentëve në zona të largëta                                                                                                                  |                                                                                                              | %                                                                                                                                                 | % |
| Në rastin e ndihmës <i>ad hoc</i> rajonale, të dhënë sipas këtyre skemave, ju lutem tregoni si intensitetin e grantit, ashtu edhe intensitetin e ndihmës <i>ad hoc</i> . |                                                                                                              |                                                                                                                                                   |   |

## SHTOJCA II

1. Emri i përfituesit
2. Lloji i ndërmarrjes
3. Rajoni ku është vendosur ndërmarrja
4. Sektori ku vepron
5. Instrumenti i ndihmës
6. Data e dhënies së ndihmës
7. Objektivi i ndihmës
8. Autoriteti dhënës i ndihmës